

Poština plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

93/ XVII, marec – april 2015

Glasilo občine Sodražica

VSEBINA

- 3 ŽUPANOVA STRAN**
Skupaj za kakovost bivanja
- 4 AKTUALNO**
Sklepi z dveh sej občinskega sveta
Pomladna opravila in zakonodaja
- 8 IZ POSLANČEVE ZAPISNICE**
- 10 ZA ZDRAVJE**
Pozdrav dnevu s Katarino
Ste vključeni v program Svit?
- 12 NE SPREGLEJTE**
Kako so v Izverju smučali to sezono
- 13 SKRBIMO ZA OKOLJE**
Opravila za lastnike gozdov
Zakaj piti vodo iz pipe?
- 15 ŠOLA**
Kateri so šolarjem znani obrazi?
Z mladimi novinarji o Suhorobarju
- 18 UPOKOJENCI**
Obisk na Gori
Aktivno in zavzeto delo
- 21 ŠEDRŽANKE**
Sprehod med zvezdami
Zdrave juhe iz narave
- 22 KULTURA**
Sodraška čitalnica z Ivanom Šego
- 23 ŠPORT**
Kaj se dogaja pri Extremovcih?
Novo vodstvo ŠD Sodražica
- 25 OD TU IN TAM**
Ustvarjalna mladina iz Zamostca
Za prijetnejše proslave
- 27 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**
Pomladni izbor

Foto na naslovnici: Emil Kodat

In kje je on?

Piše: Nina Pirc Vovčko, urednica

Vem, da smo že daleč v aprilu, a ob urejanju prispevkov za novo izdajo Suhorobarja sem znova podoživljala praznični mesec marec. Ob neki stvari sem se namreč tedaj zamislila. In razmišljala tako dolgo, da mi še danes nikakor noče iz glave. Naj razložim. Kako lepo je vendar marca biti ženska in mama! Otroci nosijo domov darilca, mož/partner poskrbi za kakšno razvajanje, poleg tega pride še kakšna čestitka ali drobna pozornost od drugod. Bodimo pošteni, žensko dušo tudi ob lastnem zavedanju, da je posebna in enkratna, pobožajo priznanje, zahvala, kompliment. Ali je morda kakšna izjema? ☺

Mislil pa, da se ob vsem, kar je lepo, tukaj godi tudi velika krivica. Veliko ženskam je marca dano praznovati kar dvakrat, nam v čast se odvijajo proslave, pojejo pesmi in vrstijo slavnostni govori. Veliko ljudi se zelo potrudijo, da je lahko tako, vem, in njihovega truda nikakor ne želim dajati v nič. A ko je hčerka domov prinesla darilce za mamico in smo vsi starši na proslavi poslušali pesmice, večinoma posvečene mamicam, se me je polastilo neko nelagodje in pomislila sem: *Ja, kje pa so ob vsem tem naši moški, kje so fantje in možje, kje očetje?*

Morda boste rekli, naj se moški kar lepo zadovoljijo s praznikom 40 mučencev, s katerimi jih včasih podražimo, da bi jih pa obdarovali in organizirali proslavo moškemu spolu ali očetovstvu na čast, pa nam še na misel ne pride. Resnici na ljubo niti moški sami ne dvigajo prav dosti prahu okrog tega, da je ženskam namenjeno kar nekaj pozornosti, njim pa skoraj nič. Pa bi upravičeno lahko protestirali. Moški, ženske ... ali pač kar oboji. Kajti ne samo položaj ženske, tudi vloga moškega je danes hudo zlorabljen. Posledice občutimo vsi, kot narod in kot družba.

Moški so namreč veliko več od vlog, v katere jih potiskamo. So več kot prinašalci denarja k hiši. So več kot varuhi gospodarske rasti, več kot predani delavci, več kot zanesenjaki za tehniko in hišna popravila. Naši moški so namreč tudi fantje, možje in očetje. To so njihova mesta, ki so vsaj toliko pomembna kot izhod iz gospodarske krize. Stroka že dolgo govori, da moški, ki je prisoten, za žensko pomeni dragoceno čustveno zaledje, za otroke pa ravnovesje, hrbtenico (namreč ponos in zavest, da so veliko vredni), drznost in pot v svet. Ali ni to nekaj, kar nam vsem zelo manjka?

In zdaj? Rešitve seveda niso preproste, so pa še kako potrebne. Namesto da moškimi kot družba nalagamo vedno več obveznosti in jih ocenjujemo glede na njihovo materialno korist (in da to, seveda, oni počnejo predvsem sami s seboj), povejmo partnerjem, možem, očetom, da so neskončno dragoceni in koristni tudi tedaj, ko so preprosto – ob nas. Prepričana sem, da tudi moški potrebujejo priznanje, pohvalo in zahvalo (v obliki proslave in še bolj v vsakdanjem življenju), predvsem pa potrebujejo zavedanje, da njihova prisotnost ob dekletih, ob ženah in otrocih pomeni korak v smer boljše in srečnejše družbe. Le-ta pa se lahko rodi le tedaj, ko bosta moški in ženska zmogla biti resnično enakovredna in se dopolnjevati, namesto tekmovali. V službi ali doma. Pristno in spoštovanja polno so-bivanje nam želimo!

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **1. junij 2015**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: suhorobar@gmail.com

Navodilo za oddajo prispevkov:

- Besedila naj bodo v formatu .doc oziroma .docx, fotografije v formatu .jpg z dodanimi komentarji. Prosim, da navedete tako avtorja prispevka kot avtorja fotografij.
- Identičnih prispevkov, ki so bili že objavljeni oz. so namenjeni za objavo v drugih medijih, ki pokrivajo območje občine Sodražica, ne bomo objavili.
- Pri prispelem gradivu si pridržujemo pravico do krajšanja in drugih uredniških popravkov.

Pomladni veter

Piše: Blaž Milavec, župan

Prišla je pomlad in se razvnela v polnem razmahu. Po nekaj čudnih letih se zdi, da je vsaj letos vreme približno takšno, kot bi po naših standardih moralo biti. Po dokaj pravi zimi, postopen prehod v toplejšo pomlad. Zdi se, da tudi v naši deželi končno v daljavi vsake toliko časa zasveti majhen žarek. Kljub norostim, ki se jih gremo, upamo, da bo vendarle postalo kmalu kaj bolje. Ta primerjava med političnim položajem in vremenom je zelo na mestu, čeprav zveni na prvi pogled kar malo patetično. Zanimivo je namreč, da nas večina gleda na stanje v državi oziroma družbi podobno kot na vreme. Kakršno koli pač je, nam ponavadi ni všeč, ali nam je zelo redko, četudi je ravno takšno, kot smo si ga želeli še včeraj. Je zelo pripravno za »večno temo« kritičnih (gostilniških) debat. Predvsem pa je zanimivo, da se vse ali večina tovrstnih debat konča fatalistično: kaj hočemo, saj tako ali tako ne moremo nič pomagati.

Če je to pri vremenu še logično, je nasprotno manj glede politike. A tu se zdi fatalizem še hujši. Tudi na lokalni ravni ni dosti drugače. Človek bi si sicer mislil, da so javne stvari na lokalni ravni bližje ljudem, in bodo zaradi tega tudi bolj motivirani za angažiranje. V določeni meri je sicer res tako, vendar žal predvsem v zadevah, kjer posamezniki prepoznamo lastni interes ali nas zmoti nekaj, kar posega v naše vplivno območje. Širšega pogleda največkrat ne znamo ali ne zmoremo narediti. Je pač res, kar pravi star pregovor: »Krava vidi le svoje tele, za čredo ji pa ni mar.« Vendar je potrebno včasih najprej videti celoto, nato posamezne dele. Prav je, da znamo biti odgovorni zase in bližnje okoli nas, za svoje interese in potrebe. Dobro delujoča skupnost pa poleg tako odgovornih posameznikov potrebuje tudi pogled in čut za širše interese, ne le lastne oziroma interese bližnje okolice, vasi itd. Če malo parafraziram Američane z zgoraj navedenim pregovorom, bi rekel, da bi moralo biti tako, da če je nekaj dobro za čredo, je končno dobro tudi za posamezno kravo in njeno tele. Če je nekaj dobro za občino ali za nekoga drugega, je lahko dobro tudi zame. Ta preobrat v naših mislih je včasih zelo težak. Uspehi, pridobitve, nek napredek, ki ga izvedemo kot občina na enem območju, bi moral biti skupni uspeh,

pridobitev in napredek celotne občine. Čut povezanosti in solidarnosti ni le takrat, ko je to podlaga, da jaz nekaj pridobim, je tudi takrat, ko nekdo drug v neki skupnosti pridobi in se tega veselimo vsi.

O tem, kar sem pisal zgoraj, nisem pisal zato, da bi koga učil, ampak zaradi tega, ker vedno znova opažam, da v časih vedno večje in težje konkurence (v poslovnem ali javnem življenju) na dolgi rok uspevajo le tisti, ki so sposobni delati skupaj, se pravi povezano ter načrtno, postopno brez pretirane ihtе ali nemira. V javni sferi, kamor sodi sicer tudi občina, zagotovo velja temeljno načelo demokratičnosti in soočanje različnih mnenj. Ni pa v neskladju ali celo prepovedano, da se o najpomembnejših stvareh znamo dogovoriti in stopiti skupaj. To je zlasti pomembno na razvojnem področju. Tu gre predvsem za stvari, ki nujno ne prinašajo neposredno otipljivih koristi, so pa zelo pomembne za trajen in celosten razvoj, ki bo posledično lahko prinašal zelo konkretne in otipljive koristi večjemu delu občank in občanov. Tudi to je lahko temeljno načelo, ki mu skušam slediti tudi sam pri vodenju naše občine. Mogoče sem bolj zadržan do nekaterih pobud ali celo zahtev, ki se nanašajo zgolj na interese določenih posameznikov in ožjih skupin, če ob tem ni čutiti učinka na širši del občine. Da ne bo nejasnosti, tudi tovrstna pričakovanja so povsem upravičena in legitimna, vendar menim, da je potrebno razvojno politiko občine voditi široko in glede na prioriteto lestvico. Kljub temu zagotavljamo tudi sredstva za urejanje stvari, kjer so pravice in upravičeni interesi posameznikov lahko prizadeti, vendar v okviru možnosti in glede na stopnjo ocenjene nujnosti. To seveda govorim le o primerih, ko se občinska politika odloča avtonomno in ne za primere, ko to občini neposredno nalaga zakon. Takšna usmeritev je po mojem mnenju, lahko se pa tudi motim, zelo pomembna in potrebna v času omejenih finančnih sredstev. Vsi vemo, da je najbolj mraz zjutraj, ko sicer že posije sonce, tako bo tudi za občine še kar nekaj časa veljalo zniževanje ali zamrzitev finančnih sredstev, ne glede na znamenja gospodarskega okrevanja. Po drugi strani imajo občine tudi slab sindikat

in žal zelo majhno podporo javnosti glede povečevanja sredstev, zato je odločilno, da v tem času znamo in zmoremo glede ključnih razvojnih usmeritev dosegati soglasje.

Takšno soglasje je v preteklosti in tudi sedaj dosegal naš občinski svet. To se zrcali tudi v letošnjem proračunu, ki je moral biti sicer pripravljen in sprejet v še slabših pogojih kot pretekla leta. Kljub varčevalnim ukrepom in zmanjšanju sredstev s strani države, naš proračun skuša slediti pglavitnim razvojnim tendencam. Polovica proračuna je namreč še vedno namenjena investicijskim odhodkom, znotraj katerih je pretežni del namenjen trem pomembnim projektom: Komunalni ureditvi obrtne cone, Oskrbi s pitno vodo SORIKO in Kanalizaciji Sodražica II. faza. Vesel sem, da se ta mesec začena izvedba prvega tudi za lokalno gospodarstvo dolgoročno pomembnega projekta, ki je zvečine financiran s strani države in evropskih sredstev. Druga dva projekta predstavljata investicijske operacije na področju okoljske infrastrukture. Oskrba s pitno vodo je mogoče najpomembnejši projekt občine, saj predvideva stabilno, bistveno bolj kvalitetno in dolgoročno ureditev oskrbe s pitno vodo na večjem delu naše občine. Drugi pa je projekt iz niza gradenj kanalizacijskih omrežij in tudi obnov vodovodov in še druge infrastrukture po naših krajih. Ta projekt se nanaša na naselje Zamostec, kjer bi prebivalci dobili ustrezno javno kanalizacijo in obnovljeno vodovodno omrežje. Za vse tri projekte smo pripravili ustrezno dokumentacijo in pridobili potrebna soglasja skoraj v celoti, v večjem delu tudi gradbena dovoljenja. Pri prvem smo že uspeli pridobiti tudi evropska sredstva, pri drugem, kjer smo kandidirali skupaj z občinama Ribnica in Kočevje, še čakamo na odločitev, pri tretjem pa čakamo na primeren razpis za evropska sredstva, saj žal brez njih občinski proračun ni zmožen sofinancirati projektov takšnih višin. Poleg navedenih prinaša občinski proračun vire tudi za nekatera druga področja, kjer bomo izvedli projekte, ki imajo širši učinek ali so sposobni za črpanje evropskih sredstev. Poleg njih letos nekaj sredstev več namenjamo področju zaščite in reševanja oziroma povečevanju

varnosti pred naravnimi nesrečami. Veliko je sicer področij in veliko območij, kjer so resnično potrebe po takšnih ali drugačnih investicijskih projektih. Najvažnejše opažamo in se trudimo vključevati v razvojne načrte. Žal se vsega ne da takoj rešiti, ker je pač potrebno mnogokrat iskati različne rešitve, da zadostimo kolikor toliko interesom vpletenih. Nato sledi priprava dokumentacij in iskanje ter pridobivanje dovoljenj. Na koncu je potrebno zagotoviti tudi finančne vire. Nobena od teh faz ni enostavna, nobena hitra. Nekje se da to realizirati hitreje, nekje pač kasneje.

Mogoče je glas tistih, ki nekritično ali zaradi lastnih interesov v ozadju mečejo vse v koš kritike, nesposobnosti in še kaj hujšega, glasnejši. Vendar kar se tiče naše občine, lahko pogledamo le golo statistiko: na razvojnem področju je občina v povprečju v zadnjih sedmih letih imela na razpolago malo manj kot tri milijone lastnih sredstev. Tem smo uspeli poleg osemsto tisoč evrov velikega namenskega posojila preko različnih investicijskih projektov pridobiti dodatnih pet milijonov evrov sredstev iz državnega in evropskega proračuna. Statistika lahko pove veliko, lahko tudi nič. Žal mnogim tudi teh skoraj devet milijonov ni prineslo (pretirano) pričakovanega zadovoljstva do občine. Zavedam se lastne in tudi občinske omejenosti in dejstva, da se vsem žal ne da povsem ustreči. Končno to tudi ni naš cilj. Naš in tudi moj cilj pa je pripeljati občino skozi vsakokratni mandat vsaj na določenih področjih bogatejšo in bolj razvito. Seveda s čim manjšim oziroma znosnim bremenom za prihodnje rodove.

Navsezadnje je cilj, da se na nekem solidnem nivoju zagotavljajo potrebne in pričakovane storitve občine in drugih lokalnih služb. Ter da se skozi različne dejavnosti, dogajanja in programe naše občanke in občani počutijo tu resnično doma in kjer imajo tudi sami možnost vključevanja v lokalno družbeno življenje ter posredno tudi uresničevanja in zadovoljevanja osebnih potreb in interesov. Menim, da nam to na splošno vendarle uspeva. In to skupaj. S kritičnimi pogledi in različnimi mnenji, pri ključnih stvareh pa soglasno. Kot je pot pomladnega vetriča, ki razpihuje, odkriva, meša, prevrača in deli, a tudi ponovno vse skupaj zmeša.

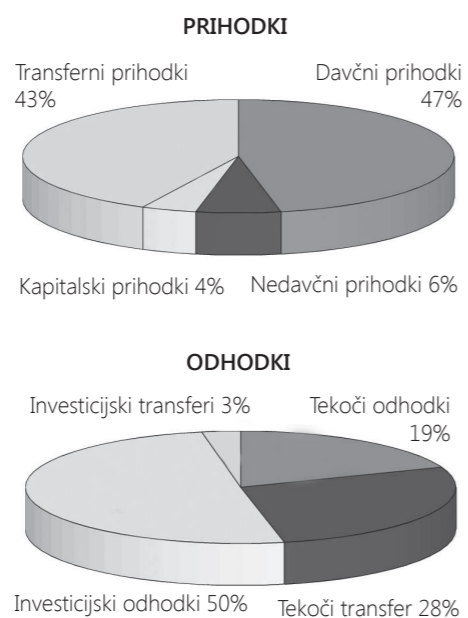
Za svetniki sta tudi 2. in 3. seja občinskega sveta

Piše: Darja Vetrih

Druga seja novega sestava občinskega sveta se je odvijala še v decembru 2014, tretja pa konec februarja 2015. Svetniki so sprejeli rebalans proračuna za leto 2014 in potrdili proračun za leto 2015, katerega predlog so obravnavali že v decembru. Do sprejema proračuna za leto 2015 je občina poslovala na podlagi sklepa o začasnem financiranju. Sprejem proračuna se je glede na pretekla leta nekoliko zavlekel, saj so bila pogajanja med združenji občin (ZOS in SOS ter ZMOS) in vlado o višini sredstev, ki naj bi jih prejele občine s strani države, dolgotrajna. Koliko so nam uspeli izpogajati predstavniki občin, je bilo znano šele v februarju.

Proračun 2015

Občina si tako v letu 2015 obeta za dobrih 2.900.000 EUR prihodkov. Kaj bo prineslo leto, bomo še videli, dejstvo pa je, da je končna višina proračuna odvisna od realizacije predvidenih projektov, med njimi predvsem projekti regionalnega vodovoda, opremljanja obrtne cone Fibran, II. faze kanalizacije Sodražica ... Skupna vrednost investicijskih odhodkov tako predstavlja kar 50 % načrtovanega proračuna oz. več kot 1.440.000 EUR.

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča

Svetniki so decembra določili višino točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki znaša v letu 2015 0,0019 EUR, leto prej pa 0,0018 EUR. Višina nadomestila, kljub minimalnemu dvigu višine točke, ostaja med najnižjimi v

ožji pa tudi širši okolici naše občine. Ob tem so se svetniki strinjali, naj Občina pristopi k posodobitvi podatkov, na podlagi katerih se navedeno nadomestilo pobira.

Cene komunalnih storitev

Svetniki so soglašali, da se tudi v letu 2015 subvencionira cena storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb čiščenja in odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode, in sicer v višini 40 % cene uporabe javne infrastrukture. Sprejet je bil tudi Sklep o cenah omrežnine čiščenja in odvajanja komunalne odpadne vode na območju občine Sodražica. Razloga za sprejem navedenega sklepa sta, da je s 1. 3. 2015 Komunala Ribnica od Občine Sodražica dobila v poslovni najem novozgrajeno kanalizacijo Slemenska cesta ter novo čistilno napravo Sodražica, zaradi česar se najemina za infrastrukturo poviša. Komunala občini plačuje najemnino za infrastrukturo iz naslova zaračunavanja omrežnine za čiščenje in odvajanje uporabnikom komunalnih storitev. Poleg tega se z 31. 5. 2015 konča prehodno obdobje dveh let, v katerem se je vsem odjemalcem, ki imajo vgrajene vodomere, večje od DNS0, obračunavala omrežnina v višini, kot bi imeli vgrajen vodomer DNS0. Ti odjemalci bodo od 1. 6. 2015 dalje plačevali omrežnino glede na dejanski DN posameznega vodomera. Odjemalci imajo v prehodnem obdobju še možnost prilagoditi premere vodomera svojim dejanskim potrebam.

Sredstva pokroviteljstva, športa in kulture

Občinski svet je februarja sprejel Pravilnik o dodelitvi proračunskih sredstev za

namen pokroviteljstva v Občini Sodražica, na podlagi katerega se bodo tudi sredstva pokroviteljstva delila na podlagi javnega razpisa. Skladno z veljavno zakonodajo so svetniki sprejeli še Letni program športa in Letni program kulture za leto 2015 in z njimi določili, katere vsebine in v kakšnem obsegu se bodo sofinancirale iz teh naslovov.

Nov cenik uporabe Športne dvorane

Svetniki so obravnavali in potrdili nov cenik uporabe Športne dvorane Sodražica. Dosedanje izkušnje so pokazale, da je največje zanimanje za uporabo dvorane od 19. ure dalje, zato bo od 1. 9. 2015 dalje tudi cena uporabe višja od 19.00. Po sedaj veljavnem pravilniku je najvišja cena določena od 20.00 dalje. Z novim pravilnikom se tudi natančneje definirata kategoriji mladih in upokoencev, tako da bo možnost koriščenja popusta za določene uporabnike od jeseni bolj jasna. Nov pravilnik pa že za celotno leto

2015 prinaša novost za tiste uporabnike Športne dvorane Sodražica, ki največ koristijo Športno dvorano, to sta Osnovna šola in Športno društvo Extrem, ki od januarja dalje plačujeta namesto obračuna posameznih ur, mesečni pavšal za svojo osnovno dejavnost.

Imenovanja in članstvo

Svetniki so imenovali člane Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Sodražica za naslednje mandatno obdobje. Sestavljajo ga predstavniki različnih organizacij, ki se tako ali drugače srečujejo z varnostjo v cestnem prometu, ter interesne javnosti, in sicer Marjan Cimprič, Policijska postaja Ribnica, Angelca Pucelj, OŠ Sodražica, Janez Pajnič, Komunala Ribnica, Blaž Kovačič, Občina Sodražica, Marko Jakše, Medobčinski inšpektorat in redarstvo Občin, Boštjan Oblak, avtošola, in Matija Ogrinc.

Svetniki so potrdili tudi štiriletni mandat svojih predstavnikov v svetu javnih zavodov

Lekarna Ribnica in OŠ Sodražica. V svet zavoda Lekarna Ribnica je imenovana Petra Marn, v svet šole pa so imenovani Vinko Čampa, Petra Marn in Darja Vetrih.

Župan je ob koncu februarje seje tudi seznanil svetnike z ugotovitvami Računskega sodišča, ki so opravili revizijski postopek v Občini Sodražica na področju tekočih transferov za leto 2015. Kot večina na tem področju revidiranih občin je tudi naša občina dobila mnenje s pridržkom. Računsko sodišče ni zaznalo večjih nepravilnosti, je pa občina že tekom postopka pristopila k odpravi posameznih nepravilnosti. Žal se je izkazalo, da na vseh področjih sami ne bomo mogli napraviti poslovanja bolj preglednega, saj gre prav na področju financiranja storitev javnih zavodov za starejše in invalide za sistemski problem na ravni celotne države. Predstavniki Računskega sodišča so v neformalnih pogovorih tudi sami dejali, da ugotavljajo, da je na posameznih področjih zakonodaja zelo toga in ne upošteva različnih situacij v večjih in manjših občinah.

Obisk z Jezerskega

Tekst in foto: Darja Vetrih

Na veliki četrtek je župan Blaž Milavec gostil delegacijo z občine Jezersko. Namen njihovega obiska je bil predvsem seznanitev z obratovanjem manjšega smučišča, zato so se v prvem delu svojega obiska pogovarjali tudi s predstavnikom Smučarskega kluba Sodražica Bojanom Trdanom, na smučišču pa še s starosto sodraškega smučišča Antonom Mateličem. Trdan skupini gostov, ki so jo sestavljali župan občine Jezersko Jurij Rebolj ter njegova sodelavca, ni skrival, da pozitivno poslovanje takega smučišča temelji na prostovoljnem delu in v odvisnosti od vremena. Jezerčani, ki so sicer turistično precej bolj prepoznavni, želijo namreč svojo zimsko ponudbo nadgraditi še z manjšim smučiščem, ki se bo pridružilo obstoječi tekaški progii.

Gostje so si ob tej priložnosti ogledali še baročno cerkev v Novi Štifti, s patrom Nikom Žvokljem, ki jim jo je predstavil, pa so našli kar precej skupnih tem. Prav tako so bili navdušeni nad Maticovo etno hišo v Ravnem Dolu in zgovornim gostiteljem Ivanom Šego.

Obe občinski upravi sta si izmenjali nekaj izkušenj tudi na drugih področjih, obisk pa so Jezerčani zaključili s povabilom, da si ogledamo, kako turizem in druge zadeve urejajo v njihovi obmejni občini.

Komasacija Gora – informacije o stanju projekta

Piše: Blaž Kovačič, občinska uprava

Operacija Komasacija Gora letos stopa v zadnjo fazo. V mesecu marcu se je začelo izvajati zamejičenje novo dodeljenih zemljišč, ki je trajalo do sredine meseca aprila. Stranke v postopku so bile seznanjene z novimi zemljišči. Do konca tega meseca bo s strani izvajalca Geodetske družbe d.o.o. izdelan in predan na UE Ribnica elaborat nove razdelitve. Predvidoma bo Upravna enota Ribnica izdala odločbe o novih zemljiščih v začetku poletja. Po izdaji odločb o novi razdelitvi zemljišč bo upravna enota po uradni dolžnosti na območju komasacije GERK* iz registra kmetijskih gospodarstev izbrisala ter pozvala nosilce, ki so imeli na območju komasacije vrisane GERK, oziroma komasacijske udeležence na vpis novih GERK v skladu z elaboratom o novi razdelitvi zemljišč. Ker je rok za prijavo površin GERK 6. maj, bodo novi GERK vpisani šele po tem datumu. Nove razdeljene površine GERK, ki bodo v skladu z novo razdelitvijo zemljišč, bodo lahko kmetje uveljavljali v letu 2016.

*GERK je strnjena površina kmetijskega zemljišča z enako vrsto dejanske rabe, ki je v uporabi enega kmetijskega gospodarstva

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ)

Piše: Vinko Čampa

Občina Sodražica je pristopila k dopolnitvi evidence za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Glavni razlog za tovrstni ukrep je ugotovitev, da obstoječa evidenca zadnjih nekaj let ni bila sistematično posodobljena s podatki iz uradnih državnih evidenc.

Čeprav dajejo predpisi, ki urejajo NUSZ občinam precejšnjo avtonomijo glede zajema dohodka iz naslova NUSZ (določanje meril, območij, točkovanje) pa je nedvomno, da mora v delu, ki se nanaša na fizične lastnosti nepremičnin, zajem NUSZ temeljiti na podlagah, ki zaradi svoje vsebinske pomenotnosti in ažurnosti ter postopkovnih varoval pri njihovem nastajanju in vzdrževanju zagotavljajo enakovredno in pošteno obravnavo zavezancev na eni strani ter posledično čim bolj optimalen zajem prihodkov na drugi strani. Zato je Zakon o graditvi objektov jasno določil, da je za namen odmere NUSZ treba izhajati iz uradnih državnih evidenc, kar pomeni, da morajo občine za namen odmere NUSZ za zazidana zemljišča pridobiti podatke o stavbah in delih stavb iz Registra nepremičnin (REN).

V postopku urejanja evidence NUSZ je ugotovljeno, da je tudi po lanskem poskusu uveljavitve nepremičninskega zakona in s tem posledično ureditve podatkov o nepremičninah ostalo še kar nekaj zadev pri posameznikih neurejenih oziroma pomanjkljivih. Želeli bi opozoriti predvsem lastnike stavb, ki so novogradnje, da si uredijo svoje nepremičnine na podlagi lanskega poziva Geodetske pisarne Kočevje. To največkrat pomeni vris objekta v zemljiški kataster. S tem pridobite evidentirano zemljišče pod stavbo in kataster stavbe, kar pomeni vso evidenco o tej nepremičnini, ki bo osnova za zajem podatkov tudi v prihodnje.

Odlok o NUSZ v Občini Sodražica v skladu s 60. členom Zakona o stavbnih zemljiščih za potrebe izračuna pri stanovanjskem objektu upošteva čisto tlorisno površino sob, predsob, hodnikov, kuhinje, kopalnice, shrambe in drugih zaprtih prostorov stanovanja ter čisto tlorisno površino garaže za osebnega vozila. Podobno je pri poslovni površini.

Uporabna površina, ki je navedena v uradnih evidencah, pa predstavlja čisto tlorisno površino kuhinje, dnevne sobe, spalnice, sob, kopalnice in wc-ja. Od tu pri nekaterih zavezancih prihaja do razlik pri svojih navedbah površin, ki so lahko tudi večje. Pri obračunu se bo upoštevala neto površina v prejšnjem odstavku navedenih prostorov.

Klub Kresnička vabi na

 Oratorij 2015,

ki bo potekal

od 29. 6. 2015 do 5. 7. 2015.

Letos bomo spoznavali življenje sv. Dominika Savia.

Animatorji že komaj čakamo, da se oratorij prične, in upamo, da se vidimo v čim večjem številu.

(Prispevek za enega otroka bo 25 €. Če bosta na oratoriju sodelovala dva ali več otrok iz iste družine, prispevek za ostale otroke znaša 23 €. Prijavitelje lahko le otroke, rojene pred oz. vključno z letom 2009. Prijavnice bomo pobirali na začetku meseca junija.)

Poskrbimo za vegetacijo ob javnih cestah

Pripravila: Skupna občinska uprava, Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Spoštovani občani in občanke!

Dnevi končno postajajo daljši in tudi temperature so iz dneva v dan prijetnejše. Končno je prišla pomlad, letni čas, ko vse okoli nas oživi. Na travniku lahko uživamo v mavrici trobentic, zvončkov, telohov in žafranov. Poleg teh prvih znanilcev pomladi, ko se k življenju prebudi vsa narava, pa oživijo tudi naše žive meje, v mislih imamo predvsem tiste, ki so posajene ob javnih cestah. Pogosto se namreč zgodi, da majhen grmiček, posajen tik ob robu parcelne meje, že čez nekaj pomladi zraste daleč na pločnik ali cesto. Previsoka in razraščena vegetacija ob javnih cestah predstavlja oviro, prav tako pa ogroža varnost udeležencev v cestnem prometu, tako pešcev kot kolesarjev in voznikov.

Zakonodajalec je s ciljem zagotovitve varne uporabe javne ceste za vse udeležence v prometu in preglednosti občinske ceste v 98. členu (Uradni list RS, št. 109/2010, 48/12, 36/14, v nadaljevanju: ZCes-1) jasno določil: »V območju nivojskega križišča občinskih cest, križišča občinske ceste z železniško progo (preglednostni prostor) ali v območju cestnih priključkov na občinsko cesto (pregledno polje) ter na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) ni dovoljeno vzpostaviti kakršnekoli vegetacije ali postaviti objekte, naprave in druge predmete ter storiti kar koli drugega, kar bi oviralo preglednost cest, križišča ali priključka.«

Skladno z navedenim in drugimi zakonskimi določbami prepovedi ogrožanja varne uporabe javne ceste in zahtevami glede varnosti vseh udeležencev v prometu pomeni, da:

- je prepovedano postavljati ograje, zasaditi živo mejo, drevje, trte ali druge visoke nasade ali poljščine, ki bi ovirale preglednost ceste,
- zaradi preglednosti višina žive meje ne sme presežati višine 75 cm od nivoja vozišča,
- morajo biti drevesa, ki rastejo ob omenjenih cestah, obrezana tako, da je prosta višina nad cesto najmanj 4,5 m,
- mora biti po širini grmičevje ali drevje obrezano najmanj do zunanega roba bankine, kjer bankine ob cestišču ni, pa najmanj 1 m od roba asfalta ceste.

Osnovni namen naše službe je preventiva, ozaveščanje in pomoč občanom, zato poskrbimo za zelenje ob javnih cestah. Tako se bomo izognili marsikateri nevarnosti in slabi volji, saj je za kršitve in neupoštevanje navedenih pravil predpisana kazen, inšpektorji pa smo ob zaznanih nepravilnostih dolžni izvajati predpisane sankcije.

Kako pravilno izvajati oranje kmetijskih površin ob javnih cestah

Pripravljala: Skupna občinska uprava, Medobčinski inšpektorat in redarstvo

(Vir skic: Oranje pravokotno 90 in vzporedno_Prez. pdf, Cestno podjetje Nova Gorica in Ministrstvo RS za infrastrukturo in prostor)

V spomladanskih mesecih se pričnejo tudi opravila na njivah in poljih. Ker je naša inšpekcijska služba lani prejela kar nekaj prijav v zvezi z nepravilnim oranjem, vam v nadaljevanju, z namenom preventivnega ukrepanja, predstavljamo kršitve zakonskih določb, posledice takega ravnanja in pravilen pristop k temu opravilu.

Zakon o cestah (ZCes-1, Ur. l. RS št. 109/10, 48/12, 36/14) v 4. točki drugega odstavka 5. člena določa: »Prepovedano je orati na razdalji manj kot 4 metre od roba cestnega sveta v pravokotni smeri na cesto ali na razdalji manj kot meter od roba cestnega sveta vzporedno s cesto.« Kršitve zgornjega člena pomeni prekršek, ki je sankcioniran v 7. odstavku 5. člena ZCes-1 (posameznik se kaznuje z globo 1000 €) in 8. odstavku 5. člena ZCes-1 (pravna oseba se kaznuje z globo 4000 € in odgovorna oseba z globo 1000 €).

Pomen posameznih izrazov je določen v 2. členu ZCes-1 in je naslednji: **Cestni svet** je zemljišče, katerega mejo na podlagi predpisov o projektiranju javnih cest določajo linije med skrajnimi točkami prečnega in vzdolžnega profila cestnega telesa, vključno z napravami za odvodnjavanje. Meja cestnega sveta poteka največ 2 metra od linij skrajnih točk, vključno z napravami za odvodnjavanje.

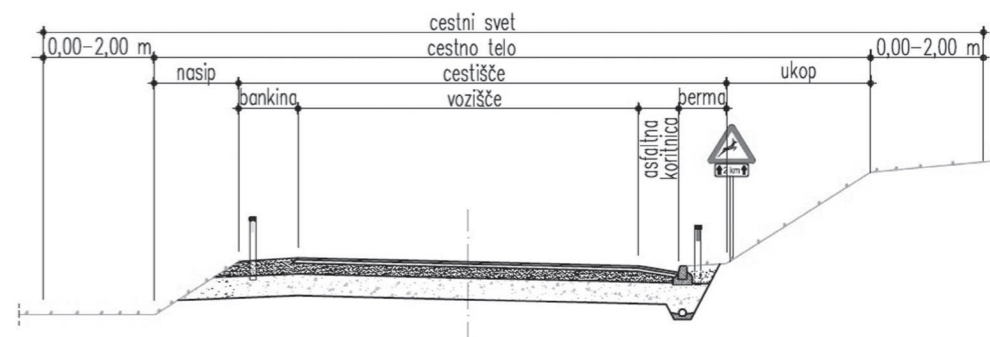
Cestno telo je del javne ceste, ki ga sestavlja cestišče z nasipi in vkopi.

Cestišče je del javne ceste, ki ga sestavljajo vozišče, odstavni in ločilni pasovi, kolesarske steze, pločniki, bankine, naprave za odvodnjavanje, če so tik ob vozišču, ter zračni prostor v višini 7 metrov, merjeno od točke na osi vozišča.

Bankina je utrjen vzdolžni del cestišča ob zunanjem robu vozišča, ki zagotavlja bočno stabilnost vozišča in brežine ter omogoča namestitve prometne signalizacije in opreme.

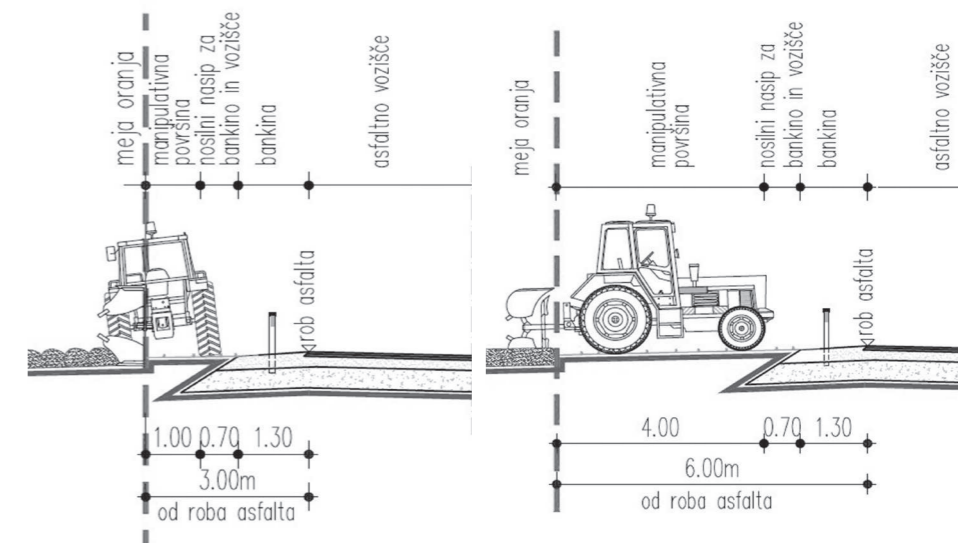
Vozišče je del cestišča, ki ima eno ali več smernih vozišč, namenjeno prometu vozil pod pogoji, določenimi s predpisi o pravilih cestnega prometa, pa tudi pešcem in drugim udeležencem cestnega prometa, če s prometno signalizacijo ni določeno drugače.

1. Prikaz pomenov izrazov

Za lažje razumevanje, kaj v praksi pomenijo pravilni odmiki pri oranju od cestnega sveta, vam predstavljamo spodnji skici:

2. Oranje vzporedno s cesto 3. Oranje pravokotno na cesto

Zaradi neupoštevanja pravilnih odmikov prihaja pri oranju kmetijskih površin do poškodb bankin in vozišča. Orači obračajo traktorje s priključki na cestnem svetu, celo na asfaltnem vozišču, s čimer povzročajo poškodbe bankine, posledice takega oranja se kažejo v razpokanosti asfalta in posedanju roba cestišča.

Poleg tega pa prihaja tudi do onesnaženja cestišča z nanosom blata in zemlje. Orač oziroma voznik delovnega stroja je dolžan, da preden se vključi na javno cesto, pnevmatike očisti blata, zemlje in drugih snovi, ter tako očiščen zapelje na javno cesto. Zakon o cestah namreč v prvi alineji 5. točke drugega odstavka 5. člena določa, da je na cestišču javne ceste prepovedano nanašati blato ali jo kako drugače onesnaževati. Za omenjeni prekršek je predpisana tudi globa (posameznik se kaznuje z globo 1000,

pravna oseba se kaznuje z globo 4000 € in odgovorna oseba z globo 1000 €).

V primeru, da kmetijskih del nikakor ni mogoče izvesti tako, da ne bi ovirali in ogrozili promet, poškodovali cesto ali povečali stroškov njenega vzdrževanja, Zakon o cestah v 27. členu dopušča tudi možnost, da izvajalec del pred pričetkom izvajanja del upravljavca cest (občino) zaprosi za soglasje k tem delom. S tem soglasjem se določijo pogoji, pod katerimi se ta dela lahko opravijo, po potrebi se določi začasna označitev ovire na ali ob cesti z začasno prometno signalizacijo ter dolžno ravnanje izvajalca del po tem, ko je z deli zaključil.

Cerarjev kadrovski vrtljak

Piše: Jože Tanko, poslanec SDS

Najbrž ni pretirana ugotovitev, da dr. Cerar ni imel in nima ravno srečne roke pri izbiri oseb za prevzem najvidnejših in najodgovornejših funkcij v njegovi vladi. Spremembe se dogajajo tako hitro, da jim komaj sledimo celo v državnem zboru in nekaterih ministrov ne uspemo niti pozdraviti. Še od nobene vlade niso tako hitro odpadali kadri, ministri za nekaj dni postajajo že kar standard. Samo na seji sredi tega meseca sta »padla« kar dva – Klavdija Markež, ministrica za izobraževanje, znanost in šport, ter Janko Veber, minister za obrambo. Vprašanje, ali ste pričakovali tako hitre zamenjave ministrov, je najbrž na mestu. In odgovor, da niti v sanjah, prav tako.

Cerar se je v predvolilnem obdobju kazal kot izjemno kompetenten nov obraz. Kot pravi strokovnjak je govoril o etiki, pravni državi in transparentnosti in se prodajal kot porok za nove, višje standarde pravne kulture in obnašanja. Žal te svoje napovedi zelo slabo uresničuje oziroma jih

sploh ne zna uveljaviti v praksi. Za ministra za pravosodje si je izbral osebo, za katero je Računsko sodišče ugotovilo, da je kot predsednik senata KPK kršila 8 zakonov, 3 uredbe in več pogodb. Nedavno pa ji je vrhovno sodišče razveljavilo del poročila, ker so bile v postopku kršene ustavno varovane človekove pravice. Gre za mag. Gorana Klemenčiča.

Za ministre ali visoke funkcionarje potrjuje ali predlaga osebe, za katere je bil vnaprej obveščen, da obstajajo resni sumi slabih ali celo nezakonitih ravnanj v njihovi preteklosti. A dr. Cerar se na opozorila ne ozira, čeprav so potem prav zaradi teh istih očitkov te osebe prisiljene odstopiti že po nekaj dnevih. Taka primera sta v zadnjem mesecu ministrica Klavdija Markež ali državni sekretar Peter Vesenjaj.

Da dr. Cerarju in njegovi koaliciji ni kaj veliko do transparentnosti kaže tudi zaprtje seje državnega zbora, na kateri smo razpravljali o njegovem predlogu za razrešitev ministra Vebra. Zapreti sejo kar tako, samo da ne bi državljani spremljali argumentacije razlogov ali protirazlogov za ministrovo razrešitev je znak, da se koalicija in dr. Cerar bojita demokracije in državljanov. Na seji niso povedali ali

pokazali prav nič, kar bi ustrezalo razlogom za zaprtje seje. Niso razdelili prav nobenih dodatnih dokumentov, celo pravnih mnenj niso hoteli pokazati, zaupnih gradiv tudi ne, in tudi razprave so bile popolnoma običajne.

Zaprtje seje ob razrešitvi ministra se je zgodilo prvič v zgodovini slovenskega parlamentarizma. To lahko štejemo kot pomemben odmik Cerarjeve koalicije od demokracije in parlamentarizma in je že zelo podobno nočnim ali tajnim sejam nekdanjega komunističnega režima.

Ampak vlada, ki povprečno skoraj vsak mesec zamenja enega ministra, vmes pa odstopajo še državni sekretarji, ne more biti učinkovita. Ker se ukvarja sama s sabo, nima časa, da bi pripravljala ukrepe, ki jih ta država nujno potrebuje. Reforme ostajajo pobožna želja, na dnevne rede se DZ pa vlada predlaga zakone z redakcijskimi popravki – s podaljšanjem obdobja veljavnosti kakšne določbe ali kaj podobnega.

Da vlada ni operativna, kaže tudi to, da je bila aprilaska seja državnega zbora že druga seja zapovrstjo, na kateri bo imela naša poslanska skupina na dnevnem redu najmanj toliko aktov kot vlada. Čeprav ima vlada vrsto ministrov in drugih funkcionarjev ter tisoče uradnikov, ki imajo vedno najboljše in najbolj celovite rešitve, izdelkov ni. Kar jih je, so slabi in jih dodeljuje koalicija v parlamentu z množicami amandmajev.

In kar je zaskrbljujoče, prav nič ne kaže, da se bosta delovanje vlade in koalicije izboljšali. Zdaj bo spet prioriteta iskanje kandidatov za ministra, pa hearingi, pa spet seja DZ ...

Dnevi, tedni in meseci tečejo, vladno kolo pa se kar naprej vrti v prazno.

Brez optimizma in poguma ne bi bilo demokracije in slovenske samostojnosti

Piše: Ljudmila Novak, poslanka in predsednica NSi

V mesecu aprilu mineva okroglih 25 let od prvih demokratičnih parlamentarnih volitev v Sloveniji, takrat še znotraj nekdanje skupne države Jugoslavije. Rezultati teh volitev so postavili temelje naše mlade demokracije, dozorela pa je lahko tudi odločitev o lastni samostojni državi. Kljub temu, da so bile družbene razmere napete, nove demokratične politične sile pa še neizkušene in brez ustreznih materialnih sredstev za postavitve strankarskih struktur, je t. i. slovenska politična pomlad uspela zbrati večino glasov. Polena pod noge so jim metali mnogi iz starih partijskih struktur, a projekt osamosvojitve Slovenije je bil – z veliko domoljubnega zanosa, poguma, optimizma, iznajdljivosti in truda – vseeno izpeljan.

Sedaj, ko Slovenijo še vedno pestijo

posledice velike finančne in gospodarske krize, bi med časom izpred 25 let in danes lahko potegnili marsikatero vzporednico. Iz izkušenj ljudi, ki so takrat vodili državo, bi se lahko naučili, da ne gre prehitro pokopati vseh upov na boljše in svetlejšo prihodnost. Nauk ob demokratizaciji Slovenije je tudi ta, da je bolj kot materialno stanje pomemben jasen cilj, skupna volja, ideja in inovativnost, kako to idejo uresničiti. Krščanski demokrati so v zadnjih nekaj mesecih na vlado in parlament naslovili kar nekaj pobud, ki bi izboljšale življenje ljudi v naši državi. Eden od teh predlogov je bil na primer zvišanje praga za vstop v sistem DDV na 100.000 evrov, ki bi poenostavil in pocenil poslovanje velikemu številu podjetnikov, ki so sedaj preobremenjeni z zahtevnim računovodstvom. Prav tako smo

prisluhnili mladim, ki so izrazili željo, da bi v srednje šole uvedli pouk domovinske vzgoje. Nič manj ni za našo prihodnost pomemben odnos do naše polpretekle zgodovine in umrlih sonarodnjakov, zato v NSi predlagamo Zakon o prikritih grobiščih in pokopu, s katerim bi dostojno pokopali vse žrtve vojnega in povojnega nasilja, ki še danes ležijo v številnih prikritih grobiščih po Sloveniji. Žal je bila večina naših predlogov preslišana.

Krščanski demokrati bomo vztrajali in še naprej gradili na politiki, ki je blizu ljudem; ki bo spodbujala razvoj podjetnosti; ki bo družini povrnila častno mesto v družbi in se zavzela za poštenost, pravičnost in verodostojnost. Prepričana sem, da to od nas pričakujejo tako naši državljani kot tudi vsi tisti, ki so z veliko zanosa, idealizma in lastnimi sredstvi gradili to državo. Upam, da bomo v vsakdanjem življenju v sebi večkrat našli ta optimizem in voljo, ki sta Slovence nekoč že opogumljala. Morda potrebujemo povrnitev tistega zanosa, ki smo ga čutili ob nastajanju samostojne države, potrebujemo pa tudi več vstajenjskega veselja in upanja.

Preventivna akcija sterilizacije in kastracije

Pripravlja: D. V.

Občina je dolžna poskrbeti za zapuščene pse in mačke skladno z veljavno zakonodajo. Stroški za to dejavnost so vsako leto precej visoki. V letu 2014 so znašali blizu 2.000 EUR. Občina Sodražica je zato v letu 2015 pristopila k preventivni akciji zmanjšanja števila potepuških oz. zapuščenih psov in mačk. V ta namen je z Veterinarsko postajo Ribnica podpisala pogodbo o sofinanciranju sterilizacije in kastracije psov in mačk, pri čemer bo za uporabnika, občana Sodražice, cena nižja kar za polovico.

Izvajalec je za izvedbo preventivne akcije s svoje strani priznal 25-odstotni popust, drugih 25 odstotkov cene pa bo krila Občina Sodražica. Tako bo cena sterilizacije mačke lastnika stala slabih 44 EUR, kastracija mačka pa 33 EUR. Cena sterilizacije psice bo po subvencionirani ceni lastnika stala od 78 EUR dalje, kastracija psa pa od 58 EUR dalje, odvisno od teže psa oz. psice.

V proračunu občine je za ta namen rezerviranih 750,00 EUR, akcija pa bo trajala do porabe sredstev oz. največ do konca novembra 2015. V kolikor se bodo pokazali pozitivni učinki, bo občina načrtovala tovrstne akcije tudi v prihodnjih letih.

Nova pridobitev sodraških gasilcev

Za PGD Sodražica piše: Jože Arko, predsednik; foto: arhiv PGD Sodražica

V sredo, 25. marca, smo bili sodraški gasilci še posebno ponosni. Tega dne smo v naše garaže pripeljali novo sodobno vozilo GVM-1 znamke Peugeot Boxer Dangel s pogonom na vsa štiri kolesa. Vozilo je namenjeno prevozu moštva in bo zamenjalo vozilo znamke TAM 80 T 35, letnik 1989. Vozilo TAM, ki je zdaj še v uporabi, je z vidika prometne varnosti o prevozu otrok že dolgo neustrezno in s tega vidika tudi nevarno. Novo vozilo je opremljeno po predpisih in zahtevah, ki veljajo za prevoz otrok. Zdj bomo lahko prevažali tudi našo mladino, ki je vse uspešnejša tako na regijskih kot na državnih tekmovanjih. Do sedaj smo si morali vozilo za prevoz mladine na ta tekmovanja sposojati, kar je za društvo predstavljalo kar velik finančni zalogaj.

Nakupna vrednost vozila je preko 45.000 EUR. S pomočjo občine in donatorjev ga bomo odplačevali 5 let. Rad bi se zahvalil vsem dosedanjim donatorjem, občini in vam krajanom predvsem naselij Sodražice, Jelovca in Travnice, ki nam s prostovoljnimi prispevki ob raznosu koledarja podarite prispevek. Prav tako bi se rad zahvalil tudi tistim, ki namenite svoj del dohodnine našemu društvu.

Svečani prevzem novega vozila bo v soboto, 30. maja 2015.
Vsi lepo vabljeni!
Prevzemu bo sledila še veselica.

Poslanska pisarna bo odprta **4. maja, 11. maja in 8. junija**, in sicer:

- med 8.00 in 9.00 v prostorih SDS v Ribnici, Škrabčev trg 40;
- med 9.30 in 10.30 v prostorih Občine Sodražica in
- med 11.00 in 12.00 v prostorih Občine Loški Potok

Če bi želeli razgovor v drugih terminih, mi sporočite na

joze.tanko@dz-rs.si

ZDRAVSTVENO LETOVANJE OTROK 2015

Območno združenje Rdečega križa Ribnica organizira zdravstveno letovanje na **Debelem rtiču** za 80 otrok, starih od 6 do 15 let.

Zdravstveno letovanje bo potekalo v času od 4. 8. do 12. 8. 2015

Zdravstvene predloge za otroke, ki so do tega upravičeni, lahko starši uredijo pri otrokovem osebnem zdravniku. V primeru prisotne zdravstvene indikacije (hospitalizacija in večkratni obisk pri zdravniku), otroke za letovanje predlaga njihov otroški zdravnik, ki jim poleg pregleda izstavi predlog

za letovanje. Predloge za zdravstveno letovanje zbiramo od 4. 5. do 8. 6. 2015 oz. do zapolnitve mest. Dodatne informacije dobite na OZRK Ribnica vsak dan med 9. in 12. uro na telefon št. 01 836 20 56.

ZAHVALA

Območno združenje Rdečega križa Ribnica se iskreno zahvaljuje podjetju INOTHERM d. o. o. za njihovo donacijo za zdravstveno letovanje otrok na Debelem rtiču. Prav tako se iskreno zahvaljuje naslednjim podjetjem: INOTHERM d.o.o., ERTEL GLAS d.o.o., LESOJ d.o.o. in LIONS KLUBU RIBNICA za njihov dragoceni prispevek k nakupu dodatnih prehranskih paketov, s katerim so omilili tisko 100 družinam in posameznikom.

»Vsak mora sam poskrbeti za spremembo«

POGOVOR S KATARINO ARKO

Piše in fotografira: Nina Pirc Vovčko

V začetku marca se je v središču Sodražice pričel Pozdrav dnevu. Gre za preproste vaje, ki jih izvajamo v skupini, na prostem, in s katerimi izboljšamo občutenje sebe, skrbimo za ravnovesje v svojem telesu in aktivno sodelujemo pri skrbi za svoje zdravje. Vadbo vodi Katarina Arko, ki je v dejavni skrbi za zdravje prepoznala sebe in svoj dar. Pravi, da je Pozdrav dnevu namenjen vsem, od najmlajših do najstarejših, in da v našo kulturo prinaša nekaj, česar nismo vajeni, a je izjemno pomembno gojiti: stik s samim seboj. Vadba je brezplačna; poteka ob torkih in petkih zjutraj, vsakokrat po 30 minut. Pridete?

Sodobni način življenja skriva številne pasti

Vrabčki že čivkajo o današnjem načinu življenja, s katerim postajajo preobremenjeni že naši osnovnošolci, da o starejših niti ne govorimo. Milijon obveznosti in dejavnosti, opravljenih v tempu, od katerega se ti zvrsti, nekje vmes si sledijo neobčuteno zaužiti bolj ali manj zdravi obroki. Zvečer, ko naj bi se telo umirilo, ga obremenimo s kakšno »naspidirano« telovadbo (seveda v imenu zdravja in sprostitve) ali pa si privoščimo ležanje pred kakšnim ekranom in ob prigrizkih, ki bi jim težko rekli hrana.

»Nekaj časa lahko delamo tako,« razmišlja organizatorka Pozdrava dnevu, »a telo se izčrpa in na dolgi rok se nam gotovo ne bo izšlo.« Katarina pravi, da je s to obliko vadbe želela dati možnost tistim, ki si želijo spremembo in iščejo nekaj drugačnega. Vaje so izjemno preproste,

poudarek je na ravnotežju in koncentraciji ter dihanju. Z njimi spodbudimo pretok energije skozi telo in napravimo prostor ustvarjalnosti. Za vse to je jutro zelo primeren čas.

Saj bi, ampak ...

»Vsak pravi, da bi si želel narediti nekaj zase, zaveda se, da mora nekaj spremeniti, potem pa najde tisoč izgovorov, zakaj ne more,« razlaga Katarina.

Katarina Arko se je za zdravje pričela zanimati že v času službovanja na policiji, po upokojitvi pa se je pričela intenzivno izobraževati. Njeno znanje izhaja iz uporabne kineziologije, v vadbi Pozdrav dnevu pa uporablja tudi stara daoistična znanja za zdravje in dolgoživost.

»Ljudje pravijo, da nimajo časa ali denarja, da so prestari. Nekateri imajo tudi predsodke, ker vadba poteka zunaj in jih lahko vsi vidijo. Vzhodnjakom je takšna skrb za zdravje nekaj čisto običajnega, mi pa smo še daleč od tega.«

Zdravje je pravzaprav nekaj zelo širokega. »Danes smo prepričani, da je zdravje le odsotnost

bolezni,« razmišlja Katarina, »a v resnici gre za celoto, sestavljeno iz našega dihanja, gibanja, prehrane, naših misli, čustvenega

»Vzhodnjaška medicina na človeka gleda kot na celoto, išče se vzrok in ne samo simptomov,« pove Katarina. Od oktobra 2014 njeno delo poteka v okviru društva ZDRAV.si.

in duševnega sveta. Vse to mora biti v ravnovesju.« Katarina še doda, da smo za to ravnovesje odgovorni mi sami. Prelomnica se nekaterim zgodi okrog 40. leta, mnogim pa se mora žal zgoditi kaj hudega, da začnejo sebe postavljati na 1. mesto.

Spet kot otroci

»Del naše kulture je, da živimo izven sebe, da smo osredotočeni na vse, kar je izven nas, vendar je za zdravje in za dobro počutje ključno naše občutenje sebe, naš stik s samim seboj. Odrasli smo ta stik izgubili in živimo v zakrčenosti, otroci pa, ravno nasprotno, ta stik zlahka vzpostavijo,« pojasnjuje Katarina. »Natančno čutijo mišice, ki jih odrasli že dolgo ne čutimo več. Ko jih vprašam, kje čutijo in kaj se dogaja z njihovim telesom, mi takoj povedo. Pri odraslih to ni lahko.«

Pozdrav dnevu je zasnovan in zamišljen kot vadba vseh generacij. Namenjen je tudi šolarjem, saj lahko bistveno pripomore k njihovi umirjenosti in zbranosti v šoli. Katarina pove: »Otrokom je zanimivo, neverjetno so dovzetni, če jim razložimo, za kaj gre. In stik s seboj je nekaj, kar jim bo ostalo za vse življenje. Morda bo vmes prekinitve, a kasneje se bodo gotovo spet spomnili na to.« Seveda pa se otroci vadbe ne morejo udeležiti sami od sebe, zato je na nas, odraslih, na starših, učiteljih in vzgojiteljih, da jim omogočimo čas in prostor, da bodo lahko negovali stik s seboj, ki jim je bil položen v zibelko in je tudi v odraslosti ključnega pomena.

Vaja za dolgo življenje

Preprosto – gre za tiho sedenje po 5 minut na dan. Sedimo poravnani, presredek in teme sta v isti vertikali. Um usmerimo vase, pripravimo ali zapremo oči, ki gledajo vrh nosu, usta nos in nos srce. Pri tem štejemo dihe: vdih – izdih je ena itd.

Za umiritev štejemo do 100, za zdravje pa do 1000. Če nam misli vmes zbežijo nekam drugam, jih ulovimo in pričnemo od začetka.

Pravočasna udeležba v programu Svit rešuje življenja

Presejanje je dokazano učinkovito sredstvo za pravočasno odkrivanje in s tem tudi uspešno zdravljenje raka na debelem črevesu in danki. Če je odkrita pravočasno, je to povsem ozdravljiva oblika raka.

Po številu na novo obolelih je to drugi najpogostejši rak v Sloveniji. Po podatkih Registra raka je v letu 2009 za rakom debelega črevesa in danke zbolelo 1.579 oseb, 791 oseb je zaradi bolezni umrlo predvsem zato, ker je bila bolezen odkrita prepozno za učinkovito zdravljenje. Program Svit je pokazal pozitivne učinke že dve leti po tem, ko je začel delovati, saj je po podatkih Registra raka v letu 2011 za boleznijo umrlo 20 oseb manj v primerjavi z letom 2009. Pojavnost raka na debelem črevesu in danki je do leta 2010 naraščala, leta 2011 pa je, predvsem po zaslugi Programa Svit, začela padati, saj smo s pomočjo presejanja zaznali in odstranili že polipe, torej predrakave spremembe, in s tem preprečili nastanek bolezni.

Program je namenjen ciljni populaciji, ki je k sodelovanju vabljeni s pošto na domači naslov. Sodelovanje v programu in morebitno nadaljnje zdravljenje vsem, ki imajo urejeno osnovno zdravstveno zavarovanje, krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Vabila v program

prihajajo na dom po pošti, testiranje pa je potrebno ponoviti vsaki dve leti. »Rak na debelem črevesu in danki se razvija zelo prikrito, brez očitnih znakov, zato je izjemno pomembno, da se vabljeni v Program Svit na vabilo odzovejo. S preprostim testiranjem na prikrito krvavitev v blatu, ki se izvede v domačem okolju, je mogoče preprečiti razvoj raka na debelem črevesu in danki,« je povedala **Jožica Maučec Zakotnik, vodja Programa Svit** in nadaljevala, »Program Svit je namenjen prav zdravim ljudem in z rednim testiranjem vsaki dve leti omogoča, da zdravi tudi ostanemo.«

Podatki za Slovenijo za leto 2014

V letu 2014 je bilo v Program Svit povabljenih 253.335 oseb, od katerih se je 152.475 oseb odzvalo na vabilo. Komplet testerjev za odvzem dveh vzorcev blata na prikrito krvavitev blata je bil poslan 144.144 osebam. Za analizo primerne vzorce je vrnilo 137.801 oseb, med katerimi je imelo 129.693 oseb negativen in 8.108 oseb pozitiven izvid. 56,64 % povabljeni

populacije je prejete kompletne testerjev za odvzem vzorcev blata vrnilo (presejana populacija) in tako opravilo ključni korak, da se odkrije krvavitev v blatu. Tisti, ki so imeli pozitiven test, so bili povabljeni na presejalno kolonoskopijo, da se razjasni vzrok krvavitve. Kolonoskopijo je opravilo 7.932 oseb, kar predstavlja veliko odzivnost na tovrstno preiskavo, saj je v podobnih presejalnih programih v drugih državah odzivnost na presejalno kolonoskopijo bistveno nižja. V letu 2014 je bilo po do sedaj zbranih podatkih odkritih 159 primerov raka debelega črevesa in danke in 1.887 oseb je imelo napredovani adenom, kar predstavlja večje tveganje za nastanek raka.

Pri osebah, ki so se do sedaj odzvale v Program Svit, smo odkrili okoli 1300 primerov raka. Ocenjujemo, da je med vabljenimi, ki se v program ne vključujejo, še okoli 600 oseb, ki bi jim raka lahko odkrili v zgodnji fazi, če bi se vsi pravočasno vključili v testiranje.

V občini Sodražica je bila odzivnost leta 2010 60,05 %, nato se je zvišala za 2-3 %. Leta 2013 je znašala 65,31 %, leta 2014 pa je znova padla. Tedaj je znašala le 61,76 %.

Zdravstvena regija Ljubljana in občina Sodražica

Odzivnost v program Svit je v Ljubljanski zdravstveni regiji 61,94 % t. j. nekoliko nad slovenskim povprečjem, kjer znaša 60,43 %. Tako kot drugod pa tudi v zdravstveni regiji Ljubljana opažamo nižjo odzivnost pri moških (56,22 %) kot pri ženskah (67,33 %).

Odzivnost je zelo različna tudi med občinami v regiji. V letu 2014 je bila najboljša odzivnost v Cerknem (75,91 %) in najslabša v Dobropolju (55 %). Tudi glede na spol je bila najboljša odzivnost v Cerknem, in sicer pri ženskah kar 80,07 % in pri moških 72,04 %, najslabša pa pri ženskah 57,48 % v Dobropolju in pri moških 51,72 % v Velikih Laščah.

Imate zadržke pred sodelovanjem v Programu Svit?

- Ste zaposleni in nimate časa?
→ Vzemite si nekaj minut, saj s tem lahko pridobite več let.
- Ste vabilo ali testerje odložili ali nanje pozabili?
→ Pokličite na telefonsko številko Centra Svit (01/620-45-21) in poslali vam jih bomo ponovno.
- Nimate težav s prebavo in imate občutek, da ste zdravi?
→ O tem se lahko tudi prepričate. Program Svit je namenjen zdravim ljudem.
- Imate zadržke do kolonoskopije?
→ Večina, ki je pregled opravila v okviru Programa Svit, bi kolonoskopijo zagotovo ponovila.
- Vas je strah pred odkritjem raka?
→ Če predrakave spremembe odkrijemo dovolj zgodaj, lahko razvoj bolezni preprečimo.
- Ste vabilo dobili ponovno?
→ Za ohranjanje zdravja sodelovanje v Programu Svit poteka vsaki dve leti.

Svit

Sodelovanje v Programu Svit je podarjena priložnost - izkoristimo jo!

Smučarska sezona 2014/2015 v Izverju

Piše: Karmen Kordiš, foto: Nina Sterle

Ko v Smučarskem klubu Sodražica potegnemo črto pod smučarsko sezono 2014/2015, lahko zaključimo z oceno ZELO USPEŠNO. Po vremensko neugodni sezoni pred njo, predvsem pa po temeljitih pripravah v poletnem času smo vsi nestrpno pričakovali prvo obilnejšo snežno pošiljko ali pa vsaj napoved s temperaturami z negativnim predznakom, vendar je sprva bolj slabo kazalo.

V poletnem času je bil na žičnici opravljen izredni tehnični pregled, ki ga je potrebno izvesti vsakih 14 let. V okviru tega pregleda, ki je praktično neke vrste generalen remont na napravi so bili pregledani in po potrebi zamenjani vsi vitalni deli vlečnice. Večino dela so opravili člani kluba sami, pod vodstvom strokovnjaka za žičnice s Kravca, tako je naprava pregled brezhibno prestala.

Z donacijo Občine Sodražica je bilo urejeno parkirišče na nasprotni strani cestišča, kar je bilo nujno potrebno, saj je v času sezone pomanjkanje parkirnih prostorov ter ozko cestišče ob Izverju ena izmed večjih nevšečnosti za obiskovalce.

Pripravljeni na zimo smo čakali samo še sneg in ga dočakali, hkrati pa so nam temperature pod ničlo omogočile umetno zasneževanje, brez katerega sezona ne bi trajala tako dolgo. V času obratovanja smučišča, ki je trajalo 38 smučarskih dni, je bilo organiziranih kar nekaj aktivnosti, in sicer:

- 2 športna dneva za otroke OŠ Sodražica in OŠ Loški Potok,
- športni dan s tekmovanjem za upokojence Dolenjske regije,
- odprto prvenstvo Občine Lašče v organizaciji Žuži Šport d.o.o.

Največji organizacijski zalogaj kluba pa je bil smučarski tečaj za otroke v času šolskih počitnic, ki se ga je letos v tednu od 23.-27. 2. 2015 udeležilo kar 132 otrok v starosti od 5 do 12 let iz sodraške in ribniške doline, Loškega Potoka, Kočevja, Velikih Lašč ter tudi dlje izven meja naših sosednjih občin. Za njihovo smučarsko znanje je letos skrbelo 14 učiteljev in skoraj še enkrat toliko njihovih pomočnikov. Seveda pa ne smemo pozabiti na ostale člane kluba, ki skrbijo za hrano, topel čaj, obratovanje vlečnice ... Letos sta se nam vsak dan tečaja pridružila tudi predstavnik Policijske postaje Ribnica in tako s svojo prisotnostjo prispevala predvsem k večji varnosti na smučišču. Zadnjega dneva tečaja, ki ga vedno zaključimo s tekmo in podelitvijo priznanj ter »čokoladnimi medaljami, za katere poskrbi teta Joža, so se veselili predvsem otroci, prav tako tudi mi v klubu, saj je bil za nami res naporen teden, ki pa je minil predvsem brez kakršnih koli poškodb.

V primeru slednjih je smučarski klub sicer strokovno usposobljen, saj imamo v svojih vrstah 11 članov z opravljenim tečajem za reševalca, prav tako smo v letošnji sezoni nakupili, tudi s pomočjo donatorjev, vso potrebno opremo za reševanje: reševalno torbo z medicinskimi pripomočki in zajemalna nosila. Z donacijo Občine Sodražica pa smo pridobili tudi defibrilator, za kar se občini in županu iskreno zahvaljujemo. Z namenom osvežitve znanja iz reševanja smo organizirali vajo na terenu pod budnim očesom našega predavatelja in inštruktorja Danijela Andoljška, ki opravlja delo vodje izmene na ljubljanski Reševalni postaji.

V tednu po končanem tečaju smo v nedeljo 1. 3. 2015 organizirali prijetno druženje na smučišču, v okviru katerega je potekal Elanov dan s promocijo in testiranjem Elanovih smučí za prihajajočo sezono. Ta dan so se nam pridružili tudi smučarski prijatelji iz SK Snežinka, s katerimi prijateljujemo že nekaj sezon. Poleg tega je bil organiziran bogat srečelov, pri čemer se donatorjem za podporo in izvedbo le-tega še enkrat zahvaljujemo.

Potem ko je sneg v Izverju skopnel, smo si člani SK Sodražica »privoščili« skupno enodnevno smučanje na smučišču Katschberg in tako na primeren način zaključili letošnjo sezono ter sklenili, da bo prihodnja ravno takšna ali še boljša, če nam bo le vreme naklonjeno.

Zaključek smučarskega tečaja

Povabilo

Vse smučarje in tudi tiste, ki to še niste, vabimo v svoje vrste; prijave sprejemamo na e-naslovu:

sksodrazica@gmail.com

»Te bodo kar prave zame.«
Izbor smučí na Elanovem testu

Ob mednarodnem dnevu gozdov

Pripravil: Zavod za gozdove Slovenije (ZGS),
foto: <http://bioenergetica-brescia.tumblr.com/>

21. marec je bil na podlagi resolucije Generalne skupščine Združenih narodov v letu 2012 razglašen za Mednarodni dan gozdov, v okviru katerega po vsem svetu potekajo prireditve in dogodki, s katerim želijo organizatorji opozoriti na pomen gozdov za ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno blaginjo družbe. Slovensko gozdarstvo je še vedno močno vpeto v sanacijo posledic lanskega žledoloma v gozdovih, zato smo Mednarodni dan gozdov obeležili z akcijami sajenja dreves v okviru projekta Obnovimo slovenske gozdove, ki ga skupaj organizirata Taborniška zveza Slovenije in Zavod za gozdove Slovenije, podpira pa ga vrsta prostovoljcev, ki so pripravljene s svojim delom prispevati k obnovi slovenskih gozdov.

ZGS je čez leto redno spremljal izvajanje in hitrost sanacije s periodičnimi ocenami deleža realiziranega poseka poškodovanega drevja po gozdnih revirjih. Dinamika sečnje je tekom leta nihala od 40.000 do 130.000 m³ lesa tedensko, odvisno od vremenskih razmer, stanja v gozdovih in od obsega drugih nujnih opravil, ki zaposlujejo velik delež lastnikov gozdov (košnja, delo na poljih). ZGS je vseskozi izpostavljala prioritete pri poseku poškodovanega drevja, in sicer sečno iglavcev zaradi nevarnosti razširitve podlubnikov, posek najbolj kakovostnih in najbolj poškodovanih dreves, pri katerih se kvaliteta in uporabnost lesa hitro zmanjšuje.

Sanacija posledic žledoloma se nadaljuje tudi

letos. Zimsko obdobje je bilo za dela v gozdovih dokaj ugodno, še posebej v drugem delu. Pred pomladjo je potrebno vse sile usmeriti v prednostni posek poškodovanih in od podlubnikov napadenih iglavcev. V letu 2014 je bilo kljub hladnemu in vlažnemu poletju, ki ni ugodno za razvoj podlubnikov, zaradi podlubnikov posekanih za 408.005 m³ iglavcev, kar je za petino več kot v letu 2013. Suho obdobje v letošnjem marcu nakazuje, da se lahko v naslednjih mesecih problem podlubnikov močno zaostri. Ob ugodnih razmerah za njihov razvoj bi lahko sanitarni posek dosegel tudi več milijonov kubičnih metrov lesne mase, če nadzor nad podlubniki in ukrepanje ne bosta učinkovita. Lastnike gozdov pozivamo, da pravočasno posekajo in

spravijo iz gozda vsa ogrožena drevesa in da svoje gozdove redno pregledujejo.

Odprava posledic žledoloma v gozdovih je imela močan vpliv tudi na trg lesa. Ta se je po vmesnih nihanjih stabiliziral. Uspešna prodaja lesa je v veliki meri odvisna od organizacije odkupa in prodaje, ki se je pokazala kot ena od ozkih grl pri pretoku lesa v gozdno-lesni verigi. ZGS je lastnikom gozdov svetoval povezovanje lastnikov gozdov za skupno izvedbo del v gozdu ter pomagal pri organizaciji sečnje, spravila in prodaje lesa. Nekateri lastniki se zaradi neizkušenosti za delo v gozdu, fizične odsotnosti, neurejenih lastniških razmerij ter nepoznavanja trga gozdarskih storitev in lesa srečujejo s težavami pri organizaciji gozdne proizvodnje, poseben problem pa je izboljšanje varnosti pri delu v gozdu. V letu 2014 smo na ZGS izvedli 144 tečajev varnega dela v gozdu za 3200 udeležencev, izdali več publikacij o varnem delu in lastnike gozdov opozarjali na nevarnosti pri delu prek medijev, na sejnih in demonstracijah. S temi aktivnostmi nadaljujemo tudi v letu 2015.

Obnova in nega poškodovanih gozdov je naslednja faza sanacije posledic žledoloma, ki sledi, ko so vsi ukrepi sečnje, spravila in negovalnih pripravljanih del na poškodovanih površinah zaključeni. Obnova gozdov se je začela že v jeseni 2014, intenzivno pa se bo nadaljevala v letu 2015, v spomladanskem, predvsem pa jesenskem času. Obnoviti je potrebno 14.000 ha najbolj poškodovanih gozdov, od tega 900 ha s sadnjo

sadik, za kar bomo v naslednjih petih letih potrebovali okoli 2,5 milijona sadik gozdnega drevja. Opozoriti želimo tudi na pomen ukrepov nege, predvsem mladega gozda, s katerimi usmerjamo razvoj gozda v smeri, ki je optimalna za zagotavljanje vseh funkcij gozdov. Razvoj saniranih gozdov bo potrebno z nego spremljati vsaj še 20 let. Obseg in stroški negovalnih del v mladih razvojnih fazah gozda močno presegajo vložek v samo obnovo gozda, tako naravno kot obnovo s sadnjo sadik gozdnega drevja.

Naravna ujma v slovenskih gozdovih je spodbudila tudi čut za solidarnost in sodelovanje ter vplivala na odnos družbe do gozda. Prizadevanje za čim hitrejšo obnovo gozdov se pridružujejo tudi številne nevladne organizacije, družbeno odgovorna podjetja in posamezniki. Osrednja akcija poteka pod naslovom »Obnovimo slovenske gozdove«, vodi jo Zveza tabornikov Slovenije skupaj z Zavodom za gozdove Slovenije. Sredi novembra 2014 smo skupaj izvedli vseslovensko prostovoljsko akcijo, v kateri je 800 prostovoljcev posadilo 28.000 doniranih sadik na več kot 12 ha gozda. Z akcijo smo nadaljevali tudi v letošnji pomladi, in sicer prav na Mednarodni dan gozdov, 21. marca 2015, ko so prostovoljci ob strokovnem vodenju ZGS na šestih lokacijah po Sloveniji posadili okoli 19.000 mladih dreves. Več informacij o akciji je dostopnih na spletni strani www.obnovimo-gozdove.si in na spletni strani ZGS (www.zgs.si).

PIJMO VODO IZ PIPE

Naredimo nekaj dobrega zase, za okolje in za svojo denarnico

VODA IZ PIPE

- NE PROIZVAJAMO DODATNIH ODPADKOV, KI OBREMENJUJE NAŠE OKOLJE.
- BOLJ ZDRAVA IZBIRA OD SLADKANIH IN GAZIRANIH PIJAČ. SAJ NE VSEBUJE ŠKODLJIVIH DODATKOV.
- V SLOVENIJI: 225-KRAT CENEJŠA OD USTEKLENIČENE VODE. PO SVETU: TUDI DO 1000-KRAT CENEJŠA OD USTEKLENIČENE VODE.

USTEKLENIČENA VODA

- V POVPREČJU 100-KRAT BOLJ OBREMENJUJE OKOLJE KOT VODA IZ PIPE.
- USTVARI VSAKO LETO 1,5 MILIJONA TON PLASTIČNIH ODPADKOV.
- BIOLOŠKA RAZGRADNJA PLASTENKE USTEKLENIČENE VODE TRAJA TUDI DO 1000 LET.
- PROIZVODNJA PLASTENKE USTEKLENIČENE VODE = 1/4 LITRA NAFTE + 3 LITRE ČISTE PITNE VODE.

SLOVENIJA JE BOGATA Z VODNIMI VIRI IN SE PO KOLIČINI TER KAKOVOSTI VODE UVRSČA V SAM EVROPSKI VRH.

SKUPNA KOLIČINA VODE NA PREBIVALCA JE SKORAJ 4-KRAT VEČJA OD EVROPSKEGA POVPREČJA.

KAKO LAHKO SAMI PRISPEVAMO H KAKOVOSTI NAŠE PITNE VODE?

- V kanalizacijski odtok ne odlagamo odpadkov.
- Kolikor je le mogoče, omejimo uporabo pralnih in pomivalnih sredstev.
- V tla, vodo ali kanalizacijo ne zlivajmo nevarnih snovi.
- Razumno uporabljamo nevarne snovi v gospodinjstvu, ne kupujemo jih na zalogo in uporabljamo jih v skladu z navodili.
- Dosledno ločujemo in kupujemo le stvari, ki jih zares potrebujemo. Za proizvodnjo vsakega izdelka se namreč uporablja voda.

Koze in kozje mleko na Benetah

Odločila sem se, da napišem, zakaj so prišle koze k nam. Nepričakovano je prišla bolezen v hišo. Začela sem brati literaturo o zdravem načinu življenja. Med branjem sem zasledila, kako je zdravo kozje mleko. Tako se začne naša zgodba z rejo koz. Koze so prinesle nazaj zdravje. Poleg kozjega mleka izdelujemo tudi druge izdelke. Na tečaju na Ptuj smo pridobili potrebno znanje o izdelavi mlečnih izdelkov. Letos imamo v ponudbi kozje mleko, sir, skuto, sirotko, jogurt in še kaj. Vabimo vas v maju na pokušnjo sira in ostalih dobrot. Poleg dobrot iz kozjega mleka imamo pripravljenih še nekaj zanimivosti. Z veseljem vam jih bomo pokazali.

Dobrodošli!

Kontaktni podatki:
 Stanislava Rot | Benete 1 | 1385 Nova vas.
 tel: 01 709 83 28 | gsm: 041 847 699

MzM

Motoristi za Motoriste

vabi

na tradicionalno - 17. srečanje motoristov z blagoslovom

V PONEDELJEK, 27. aprila 2015,
 pri Novi Štifi

program:

10:00 nedeljska maša, zbiranje, druženje, okrepčilo
 12:00 blagoslov v romarski cerkvi in na parkiriščih
 12:30 preventivni program
 13:00 kulturno-zabavni program
 17:00 zaključek programa

Ves čas srečanja: druženje, glasba, odlična gostinska
 ponudba, osvežitev.

"ODGOVOREN MOTORIST"

(LETOS SE UDELEŽIM INTENZIVNEGA TRENINGA VARNE VOŽNJE!)

VESELIMO SE SREČANJA S PRIJATELJI!

Obisk gledališča in muzeja v Ljubljani

Zapisa: učiteljica Tadeja Topolnik

Učenci in učenke 6., 7., 8. in 9. razredov so imeli 8. 1. 2015 tehnični dan. Omenjeni dan smo učitelji načrtovali tako, da smo na isti dan izvedli dve dejavnosti v Ljubljani, saj z učenci zaradi razdalje in stroškov izvajamo le nekaj dni dejavnosti izven našega kraja. Tako smo v prvem delu dneva obiskali Cankarjev dom, kjer smo spremljali gledališko predstavo Igralec, v drugem delu pa obiskali Prirodoslovni muzej Slovenije, kjer smo si ogledali njihove stalne razstave ter sodelovali v ustvarjalnih delavnica.

Gledališka predstava Igralec je učence popeljala skozi zgodovino gledališke igre, jim s pomočjo zvokov, kostumov ter doživete interpretacije odlomkov različnih dramskih besedil, nastalih pod peresom evropskih avtorjev, prikazala glavne značilnosti uprizorjanja v različnih obdobjih. S pomočjo izvirne upodobitve igralcev smo spoznali antično gledališče, v katerem so igrali samo moški ter karakterje prikazovali s pomočjo mask. V obdobje renesančnega gledališča so nas igralci popeljali z odlomki Shakespearjeve zgodovinske igre Henrik III. Sledil je izsek iz znane Molierove komedije Šola za žene. Igralci so na simpatičen in humoren način odigrali prizor, v katerem ljubosumni mož zaslišuje svojo ženo glede njenih obiskov v času njegove odsotnosti. Igro so začeli in zaključili z liki iz sodobnega časa – dvema moškima, ki se prerivata v vrsti, pri čemer piko na i postavi ženska, ki se brez težav s pomočjo uporabe ženskih čarov izmuzne na prvo mesto. V določenih segmentih igre so igralci nagovorili občinstvo in tudi učence naše šole vključili v dogajanje.

V Prirodoslovnem muzeju so si učenci lahko ogledali razstavo, vezano na proces evolucije človeka in drugih živalskih vrst. Seznanili so se s temeljnimi zakoni razvoja vrst, o katerih je pisal znameniti biolog Charles Darwin v svojem znanem delu O izvoru vrst. Razstava je zanimiva, ker na zelo nazoren, avdio-vizualen način prikazuje različne živalske vrste in njihov življenjski prostor in je zato primerna tudi za mlajše otroke. Druga stalna razstava, ki smo si jo ogledali, prikazuje predmete (nagrobne spomenike, orodje, orožje ...) iz časa rimske Emone. Učenci so z zanimanjem prisluhnili zgodbi o nastanku Rima ter se znotraj kreativnih delavnic preizkusili v gradnji rimskega oboka, spoznali kako je bilo sestavljeno mesto v rimskem obdobju ter se preko igre učili latinskih pregovorov.

Učenci so pri izbirnem predmetu šolsko novinarstvo napisali nekaj komentarjev o gledališki predstavi Igralec:

» Predstava se mi je zdela zelo zanimiva. Igralci so se zelo dobro odrezali v svoji vlogi in so me navdušili s svojo mimiko in glasom. Všeč mi je bilo, da so pred vsakim prizorom s skrivnostnim glasom povedali nekaj o tem obdobju. Malo manj pa mi je bilo všeč, ker je predstava vsebovala nekaj tujih besed, ki jih nisem razumela. Zanimivo pa je bilo tudi to, da so v nekaterih prizorih vključili tudi občinstvo. Nuša Benčina, 9. a

» V gledališki igri Igralec je bilo predstavljeno potovanje skozi zgodovino gledališča. V rimskem gledališču so ljudje nosili maske z veselimi nasmehom, ki niso pokazale mimike posameznika. To mi ni bilo všeč, saj bi raje videla, da bi ljudje pokazali svoj obraz. Sedeli smo v krogu, to mi je bilo všeč. Bila mi je všeč tudi razsvetljava v gledališču ob različnih prizorih. Ta predstava mi je bila zelo všeč, bila je tudi poučna. Bil je lep dan v Ljubljani. Tjaša Gornik, 9. a

Prijazni do narave – prijazni do sebe

Pišeta: Tina Pirc in Katarina Turk, 9. A, foto: internet

Narava se že počasi prebuja in prihaja najlepši čas v letu. Zvončki, trobentice, mačice, vijolice že cvetijo, ptičje petje nas vsako jutro razveseljuje in vse to nas privablja, da ostanemo povezani z naravo.

Ali ljudje znamo dovolj ceniti bogastvo in lepoto narave? Lahko rečemo, da je narava vir našega življenja. V naravi lahko najdemo svoj mir, razvedrilo, dobro počutje pa tudi obilo sadov. Kam sodijo določeni odpadki? Kam sodi staro neuporabno pohištvo? Poglejmo nekaj dobrih primerov:

• Biološke odpadke srečujemo vsak dan. Doma si lahko na svojem vrtu

» Predstava Igralec mi je bila zelo všeč. Imeli so veliko lepih kostumov iz različnih obdobjev, zanimiva pa je bila tudi njihova mimika ter gibi. Bili so zelo prepričljivi s svojimi glasovi, zato so zlahka pridobili našo pozornost. Pritegnilo me je tudi vključevanje občinstva in zvočni efekti. Lana Lovšin, 9. a

» Igra mi je bila zelo všeč. Bila je zelo zanimiva, saj so igralci pokazali različne mimike in gibe in s tem so bili zelo prepričljivi. Imeli so različne, pisane kostume, ki so v nas vzbudili veliko zanimanje. Med igro smo slišali tudi različne zvočne efekte. Maja Prijatelj, 9. a

» Predstava se mi je zdela zelo zanimiva in prepričljiva. Čeprav ni bilo scene, so igralci vso predstavo doživeto odigrali z njihovim glasom, mimiko in kostumi. Všeč mi je bilo, da so vse zgodovinske dogodke povezali s skrivnostnim glasom iz ozadja ter da niso bili vsi prizori negativni, vendar tudi pozitivni in humoristični. Malo manj mi je bilo všeč to, da so igralci uporabljali tuje besede, ki jih občinstvo ni čisto razumelo. Tina Pirc, 9. a

naredite kompostnik, kamor boste odvrgli vse biološke odpadke. Tam se bodo razgradili in nato boste lahko to zemljo uporabili za gnojenje vašega vrta.

• Če želite zavreči svoje staro pohištvo, ga nikar ne odpeljite na divja odlagališča, raje ga odpeljite na komunalno.

• Prav tako natančno ločujte plastiko, papir, steklo in nevarne odpadke. Za odvoz nevarnih odpadkov je organizirano vsakoletno pobiranje v vsakem kraju.

Ko odvržemo odpadke v naravo, pa naj bo še tako majhen, se moramo zavedati, da to škoduje naravi in prav tako tudi nam. Zato cenimo in spoštujemo naravo, da jo bomo dolgo ohranili čisto in neokrnjeno!

ZNANI OBRAZI ŠOLE

Vida Čampa

Učiteljica matematike in fizike na OŠ dr. Ivan Prijatelj

Na podlagi intervjuja zapisala Maruša Mihelič, 8. A; foto: Boštjan Perovšek

NAM ZAUPATE KAJ O SEBI?

Rodila sem se 1960 v Ljubljani. Moj rojstni kraj je Dolenja vas. Pred 34 leti sem se omožila v Sodražico. Živim na Podgorski cesti. Imam družino, dva sinova Miho in Janija in hčerko Ajdo. Moji otroci so že odrasli.

Prosti čas najraje preživljam tako, da grem na sprehod s psom, berem, delam različna ročna dela, kot je kvačkanje in pletenje, ali pa rešujem sudoku.

Osnovno šolo sem obiskovala v nižjih razredih v Dolenji vasi, nato pa v Ribnici. Naprej sem šla v gimnazijo v Kočevje in nato še na Pedagoško akademijo v Ljubljano. Šolala sem se 14 let. Vedno sem

zelo rada hodila v šolo in še vedno rada hodim tudi kot učiteljica.

V KAKŠNEM SPOMINU IMATE VAŠE UČITELJE?

Moji učitelji so mi ostali v nepozabnem spominu.

V drugem razredu me je poučevala učiteljica Nežka Henigman. Utrjevali smo poštevanko. Meni je delal probleme račun 7×8 . Nekajkrat sem narobe odgovorila, da je $7 \times 8 = 65$.

Gospa Nežka je bila potrpežljiva in vztrajna, vedno me je popravila in v novem krogu ponovno vprašala isti račun. Potem so še vsi sošolci na glas ponovili zame $7 \times 8 = 56$. Ko sem se zmotila mogoče že sedmič, mi je dala za domačo nalogo ta račun napisati stokrat. Doma sem na list papirja stokrat napisala $7 \times 8 =$. Pa sem zopet pozabila, kakšen je rezultat. Starši seveda niso smeli izvedeti, da imam kazen, jaz si nisem še znala pomagati s kakšnim seštevanjem in sem stokrat napisala $7 \times 8 = 65$. Naslednji

slovenščine, to je bila prof. Danica Andeselič. Zanimiva usoda pa je hotela, da se z njo še vedno kdaj srečam, ker je to mama moje sodelavke prof. Marijanovičeve. Še lani je gospa Danica v neki moji kontrolki iz matematike opazila, da manjka vejica. Vejice sem pogosto spuščala, najbrž mi še vedno kakšna manjka.

dan sem dobila oceno nzd(1) in starši so bili povabljeni na govornilne ure. Potem sem s pomočjo staršev »zdrilala« poštevanko. Od takrat dalje imam matematiko zelo rada. Morda je točno ta prigoda botrovala moji poklicni odločitvi.

Posebej naj omenim prof. Janeza Debeljaka, ki me je v Ribnici učil slovenščino. Nikoli ni povzdignil glasu, govoril je umirjeno, na zanimiv način nam je znal pripovedovati zgodbe, obnove knjig, da smo ga poslušali z odprtimi usti. Na sredini neke pripovedi se je ustavil in ni povedal razpleta zgodbe. Nas učence je potem dajala radovednost toliko, da smo šli brat knjigo in spomnim se, da smo se potem še med odmori pogovarjali o vsebini kakšne zgodbe. Prof. Debeljak je imel tudi na okenski polici v učilnici kaktus v lončku. Enkrat so nagajivi sošolci kaktusu postrigli bodice s ščipalom za nohte. On je

to opazil kmalu, ko je vstopil v razred. Nepremično se je zazrl v rožo in ji rekel:

»Uboga rožica, oprosti jim, saj ne vedo, kaj delajo!«

Tudi v gimnaziji sem imela odlično učiteljico

slovenščine, to je bila prof. Danica Andeselič. Zanimiva usoda pa je hotela, da se z njo še vedno kdaj srečam, ker je to mama moje sodelavke prof. Marijanovičeve. Še lani je gospa Danica v neki moji kontrolki iz matematike opazila, da manjka vejica. Vejice sem pogosto spuščala, najbrž mi še vedno kakšna manjka.

KAJ BI SPOROČILI UČENCEM?

Moji sporočili učencem sta:

»Nenehna vprašanja so prvi ključ do modrosti.« (Abelard) in

»Samo v slovarju je izraz »uspeh« prej na vrsti kot »vztrajnost«.« (Vidal Sassoon)

Novinarska delavnica z gostjo

Piše in fotografira: Tadeja Topolnik, mentorica šolskega novinarstva

V četrtek, 26. marca 2015, nas je pri našem izbirnem predmetu šolsko novinarstvo obiskala urednica občinskega glasila Suhorobar Nina Pirc Vovčko, da bi nam približala poklic novinarja in urednika. Učenci, ki obiskujejo šolsko novinarstvo, so zanj pripravili izčrpna vprašanja, na katera je z veseljem odgovorila. V drugem delu srečanja je motivirala učence k samostojnemu novinarskemu delu in pisanju prispevkov za glasilo Suhorobar.

Urednica je učencem predstavila nekaj osnovnih pojmov, povezanih z novinarskim delom, npr. kolofon, reportaža, kolumna. Na kratko je opisala, kako nastane časopis:

od ideje do zbiranja in obdelave prispevkov. Poudarila je, da je občinsko glasilo Suhorobar v veliki meri odvisno od dobre volje posameznikov in različnih društev ter organizacij, ki so pripravljene napisati in poslati svoje prispevke, s katerimi predstavijo svoje delo. Uredniški odbor in programski svet sta temeljna stebra časopisa, saj sta vpeta v idejno zasnovo, poročanje o aktualnih dogodkih v občini in njeni okolici ter oblikovanje prispevkov o rednem delu občine. Seznanila nas je z

začetki glasila Suhorobar, za katere je v največji meri zaslužna Darja Vetrli.

Nina Pirc Vovčko je svojo odločitev za novinarski in uredniški poklic opisala z besedami, da je bolj »poklic našel njo«, čeprav je že v šolskih letih rada pisala in že kot šolarka napisala svoj prvi članek za

KOLIKO ČASA ŽE UČITE?

Poučujem 33 let, na naši šoli 26 let. Moje prvo delovno mesto je bilo v OŠ Loški Potok, nato v OŠ Velike Lašče. Ponosna sem na to, da so nekateri moji bivši učenci danes moji sodelavci v naši šoli, to so Slavka Tanko, Meta Hribar, Sonja Štupica, Mateja Gornik, Ernest Pirnat, Boštjan Perovšek in še kdo.

KAKO STE SE ODLOČILI ZA TA POKLIC?

Za učiteljico sem se odločila, ker me je takšno delo veselilo že od malih nog. Če bi morala izbirati poklic še enkrat, bi izbrala enakega. Na drugem mestu je pa delo cvetličarke, tudi z rožicami bi šlo, vendar imam otroke še rajši. Všeč mi je delo z učenci, spremljanje njihovega napredka, znanje, ki ga dosežejo in prijazni, nepokvarjeni medsebojni odnosi. Dobesedno uživam v 9. razredu, ko učenec zna rešiti kakšno dovolj zapleteno nalogo brez moje pomoči, čisto samostojno. Sedim in gledam sadove svojega dela.

V šoli pa me moti to, da je čedalje več učencev nevzgojenih, da ne znajo pozdraviti, da so med urami moteči, klepetajo s sošolci in motijo pouk. Nimam več energije, da bi se borila z nedisciplino. Po moje je dober učitelj pravičen, dosleden, natančen in strog. Potrebno pa je tudi, da se kdaj pošali in nasmeje.

OŠ dr. Ivan Prijatelj se mi zdi posebna v tem, da smo prijatelji med seboj z učenci in v kolektivu, da imamo zelo dobre učne rezultate in da naši učenci v srednji šoli navadno nimajo težav.

KAJ VAM V ŽIVLJENJU VELIKO POMENI?

Moj življenjski moto je: »Bogat je tisti, ki je zadovoljen s tistim, kar ima.« Največ v življenju mi pomenijo družina in dom, zdravje, služba in kava s prijatelji.

Suhorobarja. Poudarila je, da moraš imeti kot novinar »našpičena ušesa in oči«, da zagledaš dobro zgodbo. Že v osnovi šoli je imela raje jezike kot naravoslovje ter so ji šli omenjeni predmeti bolje od rok. Kasneje je končala študij prevajalstva na Filozofski fakulteti, in sicer iz angleščine in nemščine, sedaj pa za Založbo Ognjišče lektorira in prevaja različne vrste besedil ter honorarno

ureja glasilo Suhorobar. Rada ima svoj poklic; prednost vidi v tem, da je delo dokaj fleksibilno, saj si lahko sam načrtuješ, kdaj in koliko časa boš delal, ker večinoma delaš doma za računalnikom. Kot slabost doživlja pomanjkanje socialnih stikov in čedalje manj timskega dela, za katerega pa je prepričana, da poveča kakovost dela, saj se po njenem mnenju ravno pri timskem delu »spontano porajajo najboljše ideje«.

V času izobraževanja se ji zdi zelo pomembno jezikovno znanje, ki ga v največji meri pridobiš ravno v šolah, seveda pa so nepogrešljiv vir za delo tudi jezikovni priročniki, ki so sedaj večinoma na voljo že v spletni obliki. Do kolikšne mere lahko novinar vključuje čustva, je odvisno od vrste

Srečko Benčina

Hišnik na OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica

Na podlagi intervjuja zapisal: Benedikt Gornik, 7. A; foto: Tadeja Topolnik, prof. slovenščine in dipl. ped.

KAKŠNO DELO OPRAVLJATE?

Na naši šoli delam že sedem let kot hišnik. Drugače pa sem bil zidar in sem imel podjetje 10 let, a sem ga moral zapustiti zaradi poškodbe. Za poklic hišnika sem se odločil, ker mi je bilo to delo predlagano in tudi zato, ker mi je delo z otroki všeč. Če bi imel možnost, ne bi ponovno izbral poklica hišnika, saj je moja velika želja postati gradbenik. Najbolj mi je všeč delo z otroki. Najmanj pa, ker imam kar nekaj odgovornosti.

Dober hišnik je prijazen in spoštljiv do otrok in sodelavcev. Vsem priskoči na pomoč in rad pomaga. Naša šola se mi zdi posebna. Je prijetna in učencem prijazna.

KAJ VAM V ŽIVLJENJU VELIKO POMENI?

Družina, ljubezen, prijateljstvo. Predvsem moralne vrednote in pa tudi nekaj materialnih, kot je malo denarja.

KAJ BI SPOROČILI UČENCEM?

Bodite pridni, ubogajte učitelje in se tudi veliko zabavajte.

prispevka, ki ga pripravlja. Če npr. novinar piše kolumno, bo v tej besedi in vrsti še zaželeno, da ubesedi svoj pogled na obravnavano temo, medtem ko reportaža temelji predvsem na preverljivih podatkih. Kako pomembno in ustvarjalno je timsko delo, smo lahko učenci in mentorica okusili tudi na lastni koži, saj smo se na delavnici, ki je sledila pogovoru, skupaj dokopali do novih idej in prispevkov, ki bi jih lahko učenci prispevali in tako obogatili strani, ki so v Suhorobarju namenjene šoli.

V svojem imenu in imenu učencev izbirnega predmeta šolsko novinarstvo se zahvaljujem Nini Pirc Vovčko, ker si je vzela čas in nam popestrila pouk. Njej in celotni uredniški ekipi Suhorobarja želimo še veliko ustvarjalnih idej in zanimivih prispevkov.

88-letnika z Gore

Piše in fotografira: Cvetka Vesel

Nedolgo zatem, ko smo prostovoljke pri projektu »Starejši za starejše« obiskale Gornike, mi je Riglerjeva Anica prišepnila: »Spet bo treba na Goro. Spodobiti se, da napišeš še kaj o najstarejših, njihove življenjske zgodbe so zelo zanimive.« Anico poznam kot prijazno, a malo zadržano osebo. Na obiskih postane čisto drugačna. S svojo neposrednostjo in toplino kar začara ljudi in igraje najde način, da jih razveseli in jim vliva voljo do življenja.

Narava se je prebujala v toplem soncu in prve spomladanske cvetlice so sramežljivo kukale iz tal, ko smo se z Anico in Berto spet odpeljale na Goro. V Kržetih živita dva 88-letnika. Anton Košmrlj je svoj rojstni dan praznoval že januarja, Anica Krže pa ga bo septembra.

Anica Krže živi pri svoji snahi Jožici. Pred petimi leti, ko je zbolela, jo je Jožica vzela k sebi v novo hišo. Tu ima svojo sobo in ob našem prihodu je bila v postelji, kjer preživi večino dneva. Najbolj zadovoljna se počuti v topli, svetli sobi in mehki postelji. Tu uživa svoj mir in počitek, kajti moči ji pešajo. »Ničesar mi ne manjka, Jožica mi dobro kuha in lepo skrbi zame. Še plesala bi lahko,« pravi. Tudi sosedji jo pogosto obiščejo in ni ji dolgčas. V Kržete se je priženila iz Slatnika. Stanko je prišel ponjo k Štefanovim in vzplamtela je ljubezen. Življenje je minevalo z delom na kmetiji in v skrbi za otroke. Da so lažje preživeli, je bil mož nekaj časa na delu v Nemčiji. Zdaj je že 23 let vdova. Imela sta šest otrok, hčerka Milka je mlada umrla, tudi sina Franceta je zgubila pred nekaj leti, ima pa dobro snaho in vnuka, ki lepo skrbijo zanj. Najlepše je, da se ljudje razumejo med seboj, posebno

različne generacije.

Marija in Anton Košmrlj bosta drugo leto praznovala biserno poroko. Anton je ženo dobil kar v sosednji vasi v Petrincih. Marija pravi: »Bom jaz povedala, jaz rada govorim, on je bolj molčeč.« Družina se je nekaj časa preživljala z delom na kmetiji. Rodili so se jima trije otroci in Anton je poiskal dodaten zaslužek v Nemčiji. Tu je opravljal zelo težka fizična dela na akord. Kupila sta stanovanje v Ljubljani, kjer so otroci hodili v šolo, onadva pa v službo. Tu so nastala Tonetova najlepša dela – gobelini. Sedaj krasijo njun dom v Kržetih, nekaj pa jih je podaril svojim otrokom. To so čudoviti izdelki vseh velikosti in v krasnih okvirih, ki jih je prav tako sam izdelal. »Naredil sem kar 25 gobelinov. V delo je vložil na tisoče ur in tudi ena zanka ni napačna,« je ponosno povedal. Anton je pogrešal življenje na vasi in stik z naravo. Tako sta se z ženo po upokojitvi vrnila domov. Nekaj časa sta spet kmetovala, pa razočarana odnehala, ker se vloženi trud ni obrestoval. Ostala sta še naprej aktivna in oba ob delu preživita večino dneva. Sedaj

počneta na tisoče drugih stvari. Marija rada kuha in peče in to slastno. Smo preverili. Anton kljub starosti ne odneha, še vedno se počuti močnega in zdravega. Le noge mu malo nagajajo. Mislim pa, da le ni tako

molčeč, kot pravi žena, kajti v pogovoru se je tako razgovoril, da bi lahko napisala še en dolg članek. Zanimiv sogovornik je bil.

Vmes med obema obiskanima živi še vdova Justa Mohar. Za kratek čas smo se ustavile tudi pri njej. Tudi njeno življenje je bilo polno preizkušenj in težkih odločitev, a je kljub temu ohranila voljo do življenja.

Še en obisk smo opravile, in sicer pri gospodu župniku Antonu Dobrovoljcu. Kar malo je bil presenečen, da ga uvrščamo v skupino starejših. Toda gospod, ki je resnično mladostnega videza, je lani dopolnil 70 let. Na Gori je že štiri leta in tu se dobro počuti. Kraji mu niso neznani, ker je pred 25 leti že služboval v Loškem Potoku. Zadovoljen je, ker je tu mir, brez vsakdanjega hrupa in vrveža. Ljudje pa so povsod dobri, če si le ti dober z njimi.

Čas beži in nekaj ostane za vsakim človekom. Ne iščimo napak na vsakem koraku, bodimo pozorni na vse dobro, kar se dogaja, in hvaležni za najpreprostejše stvari in lažje se nam bo prebijati skozi življenje. Hvala vsem gostoljubnim domačinom za prijaznost in možnost, da smo si spet nabrale energijo, ki jo izžarevate na Gori.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV - NAČRT DELA V DRUGEM ČETRTLETJU 2015

Prvi pomladni meseci so v znamenju športnih dejavnosti. Naši upokojeni športniki bodo tekmovali:

- 15. 4. 2015 v Šentjernej: pikado – moški
- 16. 4. 2015 v Škocjanu: pikado – ženske
- 25. 5. 2015 v Sodražici: balinanje – ženske
- 26. 5. 2015 v Kočevju: balinanje – moški
- 11. 6. 2015 v Malem Slatniku: orientacijsko pohodništvo – mešane ekipe

Vsak torek od 8. do 9. ure poteka energijska vadba za harmonijo telesa in duha.

V soboto, 23. maja 2014, bo spomladanski izlet na Babno Polje in Gorski kotar. Izlet bo vodila ga. Alenka Veber.

Novice iz društva upokojencev

Piše in zbira: Cvetka Vesel, foto: Zmaga Mohorič, Angelca Pucelj in Darko Vesel

TEKMOVANJE V VELESLALOMU

Letošnje že 40. športne igre upokojencev PZDU Dolenjske in Bele krajine bodo potekale na desetih lokacijah po vsej Dolenjski. Tekmovalci se bodo preizkušali v devetih disciplinah, tekme so večinoma ločene po spolu.

V petek, 13. 2. 2015, je bila otvoritev iger na smučišču v Izverju, kjer je potekalo tekmovanje v veleslalomu za ženske in moške. Na tekmovanje so prišli tekmovalci iz devetih društev upokojencev. Zbralo se je 23 tekmovalk in 34 tekmovalcev. Z veliko znanja in malo športne sreče so bili zmagovalci člani Društva upokojencev Novo mesto, ki so ekipno zasedli prvo mesto. Med ženskami je bila najhitrejša Nada Lampe iz DU Kočevje, med moškimi pa Zdenko Dular iz DU Novo mesto. Naša Tatjana Matelič se je prav tako dobro držala in zasedla peto mesto. Važno je sodelovati, se truditi za čim boljši rezultat in ne vedno zmagati. Zmagovalci so vsakič, ki sodeluje na športnih igrah.

Tovrstna srečanja imajo še druge vrednote, ki jih ne moremo meriti s stoparico, metrom ... Pomembna so za vzpostavljanje medčloveških odnosov in prijateljskih vezi med društvi in posameznimi športniki. Tako je bilo tudi tokrat; članice in člani DU Sodražica so se izkazali dobri gostitelji, obnovile so se stare vezi in stkala nova prijateljstva.

Zahvaljujemo se Lovski družini Sodražica, ki nam je dala v uporabo lovski dom. Hvala tudi članom Smučarskega kluba Sodražica za pomoč pri pripravi proge, Nini za računalniško obdelavo podatkov in drugim.

PROSLAVA OB DNEVU ŽENA

Proslavo, posvečeno vsem ženskam, smo zdaj že tretjič zapovrstjo pripravili skupaj člani različnih starostnih generacij. Tudi tokrat so program oblikovali učenci osnovne šole, seveda s pomočjo učiteljic, in člani društva upokojencev, ki so povabili k sodelovanju še nekatere goste.

V mesecu marcu sta kar dva ženska praznika, ki sta posebna priložnost, da se spomnimo žena, mam, babic in vseh

žensk ter jim povemo, da smo veseli, da jih imamo. To sta dan žena, ki je 8. marca, in 25. marca materinski dan. Dan žena je mednarodni praznik žensk. Je dan praznovanja enakopravnosti in dosežkov žensk skozi zgodovino. Materinski dan je lep praznik, posvečen samo materam. Tokrat smo počastili oba praznika. Še očetje so dobili svojo točko.

Otroški pevski zbor in skupina otrok prepevalnice sta nas razveselila z nežnimi otroškimi glasovi in razgibanimi pesmimi. Glasovi pevcev upokojenskega zbora pa so zreli in primerni za ljudske pesmi, ki jih vmes popestrijo še domisljice

»vaških opraviljk«. Učenci iz oddelkov podaljšanega bivanja in 4. razreda so prisrčno izvedli dramatizacijo, recitacije, pevske točke. Gospe zrelih let, ena s svojo vnučko, so se prav tako izkazale z odlično interpretacijo pesmi, primernih za ta dan. Z igranjem in petjem sta gledalce tudi tokrat navdušila brata Gornik. Za zaključek prijetnega večera so poskrbeli še tamburaši. Naš stalni povezovalci programa Miha pa raste in z njim njegove sposobnosti vodenja programa. In čeprav se starejši radi umaknemo mlajšim, nas taka ali drugačna medgeneracijska sodelovanja vse bogatijo in ustvarjajo pristnejše odnose in vezi med nami.

OBČNI ZBOR DU

Končalo se je obdobje občnih zborov, ko se pregleduje opravljeno delo in dela nove načrte. VDU Sodražica smo ugotovili,

da smo uspeli opraviti vse načrtovane naloge in še nekatere nepredvidene. Predsednica Milka Gornik je izrazila zadovoljstvo nad uspešno ekipo, katere delo sega tudi izven občine. Člani delujejo na različnih področjih, od športa in kulture, do izletov in zabave. Najbolj plemenito

dejanje pa opravljajo prostovoljke, ki obiskujejo starejše občane. V preteklem letu je na novo zaživela delavnica ročnih del – kvačkanja. Kvačkarice so ustvarile čudovite izdelke, ki so jih prikazale na razstavi na občnem zboru. Bili so prava paša za oči.

V letu 2015 bi bili radi vsaj tako uspešni kot minulo leto. Tokrat je vsak član dobil zgibanko, kjer so zapisane vse dejavnosti društva v tekočem letu. Prav gotovo vsak lahko najde kaj zase in tudi na ta način poskrbi za svoje dobro počutje.

Zakonca Kristina in Alojz Adamič sta dobila priznanje društva za dolgoletno članstvo in aktivnost v društvu, predvsem pa sta lahko za vzor, kako se da z aktivnostjo, dobro voljo in pomočjo drugim ohraniti zdravje in mladosten videz.

IZOBRAŽEVANJE V IZOLI

Pripravila: Milka Gornik

Med udeleženci izobraževanja v programu Starejši za višjo kakovost življenja doma, ki ga je marca v Izoli pripravila ZDUS, sva bili tudi koordinatorka programa Milka Gornik in vnašalka v program BOPRO Cvetka Vesel. Izobraževali sva se skupaj s kolegi iz Ljubljane in Gorenjske. 4-dnevno delovno srečanje je bilo priložnost za temeljit pogovor o opravljenem delu v preteklem letu. Predsednica ZDUS in glavna koordinatorka projekta Mateja Kožuh Novak je naredila temeljito analizo dela za vsako društvo posebej. Med 294 društvi v Sloveniji spada naše društvo med zelo uspešne. Teme izobraževanja so bile raznolike, izstopale so vsebine povezane z

nasiljem nad starejšimi in vse bolj razširjeno demenco. Dobrodošli so bili tudi razgovori, povezani s samopodobo prostovoljcev ter z vlogo in nalogami društvenega koordinatorja.

KONCERT UPOKOJENSKEGA PEVSKEGA ZBORA V HOTELU DELFIN

2. aprila 2015 je imel Upokojenski pevski zbor koncert v hotelu Delfin v Izoli. To je bil poseben dogodek, na katerega so se dolgo pripravljali. K sodelovanju so pritegnili še pogoste spremljevalke

V Levstikovem domu v Velikih Laščah bo v soboto, 25. aprila 2015, ob 19. uri

potekal

Mednarodni folklorni festival

SloFolk Slovenija

Na letošnji prireditvi bodo nastopile folklorne skupine:
Fotinos iz Grčije, Gruppo folllrico Italiano Ladri di Cuori
iz Brazilije, KUD Ilinden iz Makedonije in Zafer folk dance
Ensemble iz Turčije.

Več informacij dobite na: www.slofolk.si

na nastopih: Pavlo, predico na kolovratu, Tinko, ki je gnetla in pekla kruh, ter Milko, ki je prala pleničke. V prijetnem ambientu hotela, kjer so prireditve pogoste, so iz grl naših pevk in pevcev lepo zveneale številne ljudske pesmi. Med odmorom sta goste v domačem narečju zabavali vaški klepetulji Olga in Milka. Višek koncerta je bila Viktorjeva solo točka s pesmijo Bo moj vnuk še pel slovenske pesmi. Za sproščen začetek in konec koncerta je poskrbel Stane Modic s svojo harmoniko.

Publika je bila navdušena tako nad izvedbo kot nad izborom pesmi. Za presenečenje je poskrbela Milka, ki je številnim gledalcem podarila simbol naše doline – lesene kuharice, tiste, »ki mešajo v levo, in one, ki mešajo v desno«. Med gledalci in poslušalci je bila tudi številčno precejšnja ekipa iz Sodražice in Loškega Potoka, ki je prišla spodbujati svoje pevce. Za vse je bil to lep predpraznični večer.

Šedržanke pod zvezdami in med cvetjem

Piše in fotografira: Štefka Joras

V marcu smo bile Šedržanke aktivne malo drugače kot običajno. Najprej smo imele astronomski večer v Izberju. Spoznavale smo tipična ozvezdja, ki so vidna iz naših krajev. Najprej smo na nebu poiskale Veliki in Mali voz ter zvezdo Severnico in se naučile orientacije po njej. Od Severnice smo se usmerile v krogu nasprotno od urinega kazalca in poiskale ozvezdje Zmaja, Kasiopeje in Oriona. Blizu Oriona je ozvezdje Bika. Svetla zvezda, levo od Oriona, pa je bil Sirij. Ravno je vzhajal. To je zvezda, po kateri so se orientirali svetopisemski sveti trije kralji. Presenetilo nas je ozvezdje Dvojčkov, saj je bila potrebna precejšnja zbranost, da smo jih povezale v Kastorja in Poluksa.

Ob koncu smo skozi teleskop pogledale še vzhodni del neba, kjer je kraljeval Jupiter s svojimi štirimi lunami. Ta kratek »sprehod« po veselju je naredil močan vtis na prisotne. Kar samo od sebe se nam je postavilo vprašanje, kaj vse se še skriva za našim obzorjem.

Druga zanimivost, ki se je dogajala v eni od marčevskih sobot, je bila izdelava cvetja iz papirja. Starodavni običaj se že nekaj let spet oživlja po več krajih ožje in širše domovine. Tako je tudi nas zamikala ta umetnost. V svojo sredo smo povabile gospo Jožico Mauser iz DPŽ Velike Lašče. Ta dobrovoljna gospa spretnih rok nas je hitro vpeljala v skrivnosti oblikovanja krep papirja.

Sprva so bili naši prsti precej nespreni, zato so tudi cvetovi rastlin bolj malo spominjali nanje. Vendar pa so že naslednji primerki zažareli v vsej svoji lepoti. Na mizi pred nami so se bohotile rdeče in roza vrtnice, ki so jih dopolnjevali cvetovi rdečih in belih nageljnov ter teloha. Hvaležne smo gospe Jožici za to novo znanje in si ga želimo v prihodnosti še nadgraditi.

V kuhinji s Šedržankami

Pripravljala: Štefka Joras, foto: internet

V pomladnem času, ko v zelenjavnem vrtu še ni pridelka, se radi ozremo v naravo. Nabiramo regrat, trobentice, čemaž ... To so počele že naše babice. Samonikle rastline so pripravljale v solatah, juhah in jih sušile za čaje. Tokrat smo recepte naših babic malo posodobile, hkrati pa vam priporočamo, da jih sami dopolnjujete po svojem okusu in daste domišljiji pristo pot. Pomladne juhe, ki vam jih predstavljamo, so krepčilne, telo obogatijo z minerali in poskrbijo za dobro počutje. DOBER TEK!

REGRATOVA JUHA

/za 4 krožnike/

Recept: Štefka Joras

Potrebujemo:

1 manjšo čebulo
4 srednje velike krompirje
rezino masla
4 žlice smetane za kuhanje
¾ l jušne osnove ali vode
sol, poper, mleta kumina
dve večji pesti regratovih listov

Priprava:

- Čebulo drobno nasekljamo in jo popražimo na maslu.
- Krompir narežemo na kolobarje, ga dodamo k čebuli, prilijemo juho ali vodo in kuhamo do mehkega. Ročno pretlačimo.
- Regrat nasekljamo na pol centimetra velike koščke, stresemo h krompirju, prilijemo smetano in znova zavremo /2 minuti/.
- Solimo in popramo po okusu ter dodamo za noževico konico kumine. Juho čim prej ponudimo.

Nasvet 1: Smetano lahko zamenjate z narezano panceto, ki jo rahlo popražite skupaj s čebulo.

Nasvet 2: Namesto regrata lahko uporabite liste smrdljivke, ki jo naberete v bližnjem gozdu.

KOPRIVNA JUHA

/za 4 krožnike/

Recept: Štefka Joras

Potrebujemo:

1 krompir
1 korenček
½ čebule
2 stroka česna
½ l jušne osnove ali vode
3 dl mleka
mlade vršičke kopriv
2 žlici oljčnega olja
sol, poper

Priprava:

- Krompir olupimo in narežemo na kocke, korenček očistimo in narežemo na kolobarje, čebulo in česen grobo nasekljamo, damo v lonec in dolijemo jušno osnovo ali vodo.
- Kuhamo do mehkega. Vršičke kopriv oplaknemo z vodo, odcedimo in dodamo v lonec. Kuhamo še par minut.
- Nato s paličnim mešalnikom pretlačimo, dodamo mleko, oljčno olje ter znova prevremo. Solimo in po okusu popramo.

Nasvet: Če je juha preredita, vanjo poljubno zakuhamo kuskus, jušne kroglice, prepečenec ...

KREMNA ČEMAŽEVA JUHA

/za 4 krožnike/

Recept: Ivanka Oražem

Potrebujemo:

4 srednje velike krompirje
šop čemaževih listov
¾ l jušne osnove /kocko/ ali vode
2 žlici kisle smetane
sol, poper, muškatni orešček

Priprava:

- Krompir olupimo, narežemo na koščke, dodamo vodo, jušno kocko in skuhamo.
- Oprane čemaževe liste priložimo h krompirju in kuhamo še pet minut.
- Juho pretlačimo s paličnim mešalnikom, po potrebi solimo in popramo ter nastrgamo malo muškata oreščka. Na koncu primešamo še kislino smetano.

Nasvet: K juhi lahko ponudimo kroglice ali opečene krušne kocke.

RMANOVA JUHA

/za 4 krožnike/

Vir: internet

Potrebujemo:

2-3 rezine starega kruha
¾ l goveje juhe ali vode
4 pesti mladih rmanovih listov
2 žlici oljčnega olja

Priprava:

- V lonec nalijemo govejo juho ali vodo. Zavremo in namočimo rezine kruha ter s paličnim mešalnikom pretlačimo.
- Rmanove liste operemo in drobno nasekljamo. Primešamo k juhi in zabelimo z oljčnim oljem. Solimo in popramo po okusu. Takoj postrežemo.

Ivan Šega – gost Sodraške čitalnice

Za Sodraško čitalnico zapisala in fotografirala: Majda Ilc Hussein

Petek, 13. marec, ni bil prav nič nesrečen dan. Bil je celo prav poseben petek, saj smo bralke Sodraške čitalnice nestrno pričakovale obisk našega rojaka, pisatelja Ivana Šega. Pisatelj opus smo prebirale dva meseca in želele smo iz prve roke izvedeti posamezne podrobnosti njegovega pisateljevanja. Že šest let se vsak prvi petek v mesecu (včasih pa kateri drugi) zberemo in se pogovarjamo o prebranih knjigah. Na pobudo gospe Cvetke, da se zdaj pa že res spodobi, da povabimo daleč naokrog priznanega pisatelja, je gospa Ana poklicala gospoda Šega, ki se je povabilu z veseljem odzval.

Gospod Šega se nam je takoj na začetku zahvalil za pozornost, da smo ga povabile medse. Presenetil nas je s slastnimi piškoti, ki nam jih je za ta namen spekla njegova žena, za katere se ji najlepše zahvaljujemo. Pogovor je hitro stekel, saj so se naša vprašanja oblikovala spontano.

Zakaj pravzaprav pišete?

Ravno v nedeljo (tj. 8. 3.) sem končal zadnji roman z naslovom Šifra (prvotno naslovljen Svetokriški grobar, nato prenaslovljen na Grobar), ki je neke vrste kriminalka s sporočilom: Kakor dobljeno, tako izgubljeno. V pisanju sem počasi zorel. Prvo knjigo Ljudje pod Boncarjem (2008) sem napisal, ker me je Boncar fasciniral. Druga, Ona in ona in on (2010), je zgodba o »gastarbajterstvu« v Nemčiji. Profesor (2012) je knjiga, napisana na osnovi mojega rodu, katerega zadnji člen rodovine sem jaz. Nekje sem prebral, naj bi pisatelj registriral čas, v katerem živi. Tudi v Mokaricah (2013) je kulisa družbeno dogajanje od 2. svetovne vojne do sedanjega časa. Hočem biti na tekočem z aktualnim dogajanjem. Navdih za knjigo Dekle z juga (2014) sem dobil po gledališki predstavi Prešernovega gledališča iz Kranja, ki jo je uprizorilo na celjskem festivalu pod naslovom 25.671. V istem mesecu sva kar dva, jaz in Miha Mazzini, izdala knjigo o tem madežu slovenskega naroda. Zgodovino čebelarstva (1905–2005) sem napisal ob 100-letnici organiziranega čebelarstva v ribniški dolini. Gradivo zanjo sem študiral in urejal dve leti.

Kaj je težje: strokovno besedilo ali fantazija?

Pri strokovnem pisanju moraš materiale povezovati in je bolj občutljivo pisanje, zato tudi dlje časa traja. Nimaš tiste svobode, kot jo imaš, ko uporabiš fantazijo. Mokarice sem pisal npr. štiri mesece. Moje knjige nastajajo med štirimi in šestimi meseci.

Kdaj pišete?

Največ zjutraj, to je moj najbolj ustvarjalni čas. Pa ob sobotah in nedeljah. Ko zunaj dežuje in me ne vleče k drugemu delu. Pisanje je garanje. Pesnik nisem, jim pa zavidam, saj pesnik »vrže na papir« in je pesem končana. Načelno vem, kako naj bi se zgodba končala; kontinuiteto moraš imeti ves čas v glavi. Ne morem pisati skupaj šest ali sedem ur. Pišem lahko uro, dve, potem grem ven. Uro in pol hodim po gozdu

ter intenzivno razmišljam in domišljam nadaljevanje zgodbe. Začetek pa je tako težak kot vsak. Npr. pisanje prvih 30 strani zadnje knjige mi ni steklo, zato sem moral, ko mi je zgodba stekla, predhodno napisan tekst smiselno preurediti. Pogovor z znankami v kočevski kavarni me je spodbudil, ko so pripovedovale svoje dogodivščine o svojih porokah, da sem uporabil motiv lesenih prstanov, ki ga je povedala ena izmed njih, in nato je zgodba stekla.

Koliko vas stane izdaja knjige? Ko pišem, merim obseg teksta s številom besed in strani. Zadnja ima 79.000 besed. Omejiti se moram, saj to vpliva na ceno tiska. Izid ene knjige v samozaložbi stane od 3.800 do 4.000 €, vložnega denarja pa s prodajo ne dobim nazaj.

V Profesorju nas je očaral privlačen jezik. Na kakšen način pišete?

Za jezik se ne trudim, to samo steče. Sem del zgodbe, vanjo se prestavim – se smejem, pa tudi jokam. Govorim v času, v katerem mislim, da takrat živim. To se zgodi samo od sebe.

Najbrž si naredite za zgodbo shemo.

Ne. Zgodba me vodi. Vem, kakšna morata biti cilj in konec; da bi si naredil shemo, pa ne!

V knjigi Dekle z juga omenjate, da so vas k pisanju spodbudili članki iz revij. katerih?

Impulzi posameznih dogodkov v zgodbi so bili članki o izbrisanih v znani slovenski reviji. V isti reviji je bil intervju z Ljerkom Belak – starši njenega partnerja so bili moji sosede v bloku, kjer sem stanoval. Povedala je, kako je nesojena tašča ni hotela vzeti k sebi z nezakonskim otrokom, ko je prišla iz porodnišnice. Ta motiv sem uporabil tudi v knjigi. Zgodba se dogaja v Ljubljani, delno na Rakovniku, kjer sem živel; v enem od štirih blokov so živele tudi družine vojaškega osebja. Zato je naslov Dekle z juga, kar je mišljeno z južnega dela Ljubljane. Vsak bralec pa misli, da je beseda o dekletu z juga nekdanje države. Dekle je rojena tu, le starši so z juga. Penzion Oreš, poimenovan po ptici, ki nas nadzira, je fikcija in simbol oblasti. Tudi zadružni dom je fikcija. Gostilna Jurman pa resnično obstaja. Pri pisanju si zamislim situacijo, v kateri sem se znašel, si v glavi predstavim npr. prostor, ki ga poznam, in situacijo realno opišem.

Koliko energije zahteva pisanje?

Pravzaprav eno tretjino energije porabim za pisanje, dve tretjini pa potem za zbiranje finančnih sredstev in ostalo

Člani zaključili s sezono, članice in mlajše kategorije se borijo v končnicah DP

Pripravil: Jože Zidar

ČLANI: Ekipa, ki se je lani uvrstila v 1. ligo, je osnovni cilj - obstanek v družbi najboljših, dosegla že po prvem delu sezone in na koncu zasedla 7. mesto 1. SFL. Spoznali smo, da je za korak naprej v novi sezoni in boj za najvišja mesta v državi, potrebno še izboljšati pogoje dela. Obisk tekem v domači dvorani v Sodražici pa jasno kaže, da si gledalci želijo konkurenčne ekipe, ki se bo lahko enakovredno kosala z najboljšimi.

ČLANICE: Ekipa članic zelo preseneča s svojim napredkom, saj so tekme postale zelo izenačene. V februarju so vknjižile tudi svojo prvo zmago in remi. V končnici so jim v polfinalu stale nasproti lanske državne prvakinja, ki morda edine nekoliko izstopajo in so zasluženo v finalu. Extremovke pa bodo iskale priložnost za osvojitve končnega 3. mesta.

U-19: Mladinci ŠD Extrem so kot prvouvrščena ekipa skupine center dobili v četrtfinalu zelo solidnega nasprotnika iz zahodne skupine KMN Puntar iz Tolmina. Za zanimivost je to enak četrtfinalni par kot lani. Po prvi četrtfinalni tekmi so Extremovci odšli iz Tolmina s prednostjo enega zadetka, ki so jo na povratni domači tekmi še povišali in se zasluženo uvrstili v polfinale državnega prvenstva. V žrebu so za nasprotnika v polfinalnih obračunih dobili Futsal klub Zavas iz Vrhnike.

U-15: Starejši dečki U-15 so gladko opravili z vsemi tekme in tudi z vsemi možnimi osvojenimi točkami gladko osvojili tudi 1. mesto skupine zahod. V četrtfinalnih obračunih so bili na obeh tekmah boljši od ekipe NK Imeno in se uvrstili v državni polfinale, kjer jim bo nasproti stala odlična ekipa KMN Meteorplast iz Ljutomera.

U-13: V četrtfinalnih bojih se ekipi ŠD Extrem B ni uspelo prebiti v polfinale. V prvi tekmi so v ŠC Ribnica z ekipo KMN Bronx iz Škofij remizirali s 4 : 4, na povratni tekmi pa so bili Škofjičani boljši in so se tako zasluženo uvrstili v državni polfinale. Ekipa ŠD Extrem A je imela bistveno lažjo nalogo, saj je na obeh četrtfinalnih tekmah gladko zmagala in se uvrstila v polfinale, kjer so prav tako bili v obeh srečanjih boljši od ekipe FC Hausmart Ptuj in se s tem uvrstili v finale državnega prvenstva. V finalu se bodo pomerili z ekipo FC Ptuj. Še pred iztekom futsal sezone pa čakajo igralce konec marca tudi že obračuni v nogometu.

Nogometno tekmovanje bo potekalo vse do konca junija. Extremovci igrajo domače tekme na Stadionu na Ugarju v Ribnici.

U-11 in U-9: Na obeh tekmovanjih, ki potekajo pod okriljem Medobčinske nogometne zveze Ljubljana je bilo odigranih že 7 turnirjev. Do konca sledita še dva turnirja rednega dela, ki bosta organizirana za kategorijo U-11 sredi aprila v ŠC Ribnica ter za kategorijo U-9 konec aprila v Vidmu-Dobrepolje. Dečki obeh kategorij pričnejo v aprilu tudi z nogometnimi treningi na stadionu v Ribnici. Letniki 2004 se priključijo ekipi U-13, mlajši pa bodo tekmovali v svojem tekmovanju U-10.

U-7 in U-5: Skupina U-7 v Ribnici šteje 16 otrok, v Sodražici 18 otrok ter skupaj 10 otrok na Blokah in v Loški dolini. Naslednje tekmovanje bo 18. aprila v Sodražici. Skupino U-5 imamo letošnjo sezono oblikovano samo v Ribnici in šteje 12 otrok. Razen zaključne prireditve letos nimajo tekmovanj.

Turistično društvo Sodražica
v sodelovanju z Občino
Sodražica
vabi na

vampijado,

ki bo v soboto,

25. aprila 2015,

ob 9. uri,

na parkirišču ob novem
trgovskem centru v
Sodražici.

Dogajanje bo popestril
nastop turške folklorne
skupine.

Prijateljska rokometna tekma veteranov v Bujah

Piše in fotografira: Miran Štupica

V petek, 27. 2. 2015, smo sodraški rokometni veterani odigrali v mestecu Buje na Hrvaškem prijateljsko rokometno tekmo. Tekmo smo sicer izgubili s prijateljskih 22 : 18, pa čeprav smo tokrat imeli s seboj močan strokovni štab in polno klop rezervnih igralcev. Po končani tekmi so nas prijazni domačini povabili v picerijo Aquarius, katere lastnik je naš rokometni (in tudi sicer) prijatelj Josip-Bepo Vorič. Tu mu je vodja naše ekipe Andrej Pintar poklonil v spomin leseni pokal, ki je postal že kar zaščitni znak naših rokometnih veteranov in kot tak prava rariteta. Druženje je nato trajalo pozno v noč v prijateljskem vzdušju. Preden smo odšli spat, smo si še obljubili, da taka srečanja postanejo tradicionalna. Naslednjic se bomo srečali na rokometnem turnirju BUJE 2015 v začetku meseca maja.

Novo vodstvo Športnega društva Sodražica

Piše: Miran Štupica, foto: Mateja Vesel

Člani Športnega društva Sodražica so v petek, 27. 3. 2015, na občnem zboru po končanem 4-letnem mandatnem obdobju izbrali novo vodstvo. Dosedanjega predsednika Mirana Štupico bo v prihodnjem mandatnem obdobju zamenjal Matej Pintar iz Sodražice. Mlademu predsedniku želimo uspešno vodenje športnega društva, ki ima dolgoletno tradicijo v naši občini.

Pohod v Jelenov Žleb

Piše in fotografira: Miran Štupica

V soboto, 28. marca 2015, ob 11. uri je bila pri breznu v Jelenovem Žlebu spominska slovesnost ob praznovanju 72. obletnice partizanske zmage nad italijanskim bataljonom Maceratta. Slovesnosti se je udeležilo tudi 8 pohodnikov iz Sodražice, ki so na pot krenili že ob 7. uri zjutraj s sodraškega trga. Pot jih je vodila po gorni poti mimo Travnne gore, nato do Prevagila in naprej do Jelenovega Žleba. Po gozdovih Travnne gore je bilo še kar nekaj snega, zato je bilo pešačenje kar naporno. Da so pohodniki lažje premagovali zoprn sneg, je pripomogel kakšen dan prej nemajhen medved, ki je za seboj pustil velike sledi tac, po katerih so pohodniki lažje stopali.

Za nazaj smo so Sodražani srečali s pohodniki iz Loškega Potoka pri gozdarski koči v Jelenovem Žlebu ter naredili tudi skupno fotografijo.

Velikonočna delavnica

Piše: Meta Trhljen, foto: Tinkara Šilc

V sredo, 1. aprila 2015, smo mentorji mladine organizirali velikonočno delavnico za otroke iz vasi Zamostec, stare od 6 do 15 let. Delavnica se je izvajala v gasilskem domu Zamostec, udeležilo pa se je 6 otrok. Otroci so se poigrali s tempera barvami, ki so jih nanašali na škatle od jajc. Za zaključek so iz filca izrezali pirhe in zajčke. Otroci so bili delavnice zelo veseli.

Čisto poseben dan žena v Zamostcu

Piše in fotografira: Meta Trhljen

V soboto, 7. marca 2015, ob 17. uri smo v gasilskem domu Zamostec praznovali praznik ob dnevu žena, ki ga je organizirala gasilska mladina iz Zamostca. Gledalci so si ogledali večerna poročila na TV Zamostec, ki jih je vodil voditelj Marko Troha, s terena pa so se v živo z različnimi zgodbami javljali novinarji Ajda, Sara, Maja in Nik. Članke smo predstavili na podlagi televizijske oddaje, kjer so se predstavili:

- Perpetuum Gassile (gasilski pevski zbor Zamostec) s pesmimi Tri planike, Ljubezen mamina in Mamica moja.
- Zamostec ima talent, kjer so se nam ob zvokih klaviatur, harmonike in kitare predstavili mladi talenti Tina, Valentin in Ajda.
- Mladina je predstavila skeč z naslovom Presenečenje. V skeču so otroci razveselili mamico z ogromno rožico.
- Na sporedu je bil tudi literarni večer, na katerem sta se z recitacijo predstavila Sara in Tine.
- Vremenarka Janja nam je povedala, kaj se bo dogajalo z vremenom.
- Za zaključek pa so vsi nastopajoči podelili cvetje mamicam, dekletom in ženam.

Imeli smo se zelo lepo, gledalci so bili navdušeni nad tako izvrstnim praznovanjem. V večernih urah pa smo se zabavali skupaj z mladim ansamblom Utrip. Tudi fantje so se odlično odrezali.

Proslavam ob rob

Razmišlja: Vida Čampa

Vsako leto učenci naše šole in učiteljice mentorice posvetijo veliko pozornost proslavam. Vloženega je veliko truda in vaj – OŠ dr. Ivan Prijatelj Sodražica nima zastoj naziva »kulturna šola«.

Letos sta bili že dve takšni proslavi. Prva je bila za slovenski kulturni praznik 8. februarja, na kateri so nastopali učenci in učiteljice. Druga pa je bila za dan žena 8. marca, izpeljali pa so jo upokojenci in učenci naše šole kot prisrčno medgeneracijsko povezovanje. Obe proslavi sta bili lepo pripravljene, užitek za oči in dušo. Vedno se mi zdijo proslave v domačem kraju prijetne, nekako čarobne, vedno nas pustijo polne lepih vtisov. In zato je tudi obisk vedno velik.

Vendar iz leta v leto opažam, da na proslavah ni miru med obiskovalci. Mlajši otroci se brez nadzora sprehajajo po dvorani, tekajo, loputajo z vrati, klepetajo, kričijo, se smejejo, jokajo, plezajo po skrinji in plezalih, se valjajo pod odrom ... Vse nas obiskovalce, ki bi radi uživali na kulturni prireditvi, motijo pri tem, ker se programa ne sliši.

Niso krivi otroci, ampak starši oziroma stari starši, če pride otrok z njimi. Majhen otrok – tja do 10 let, ne more biti sam na proslavi in tudi sam ne more odločati, kaj bo počel. Starši bi morali vztrajati, da otrok na proslavi sedi z njimi, ker jim morajo z zgledom

pokazati, kako se obnašamo na kulturni prireditvi. Saj veste, da je otrok ogledalo staršev. Če starši presodijo, da majhnega otroka ne bodo zmogli umiriti, naj raje vsi ostanejo doma. Proslava ni piknik ali športna prireditev, kjer bi se lahko obnašal vsak po svoje.

Tudi psihologi opozarjajo, da, ker je otrok čedalje manj, ti postajajo s strani staršev in tudi starih staršev vedno bolj ljubljeni. A ta ljubezen postaja tudi nekritična in pogosto vodi k nevezgjenosti otrok in posledično k njihovi neprilagojenosti življenju v družbi in neupoštevanju drugih. Starši naj se spomnijo na rek, da je pot v peklo pogosto tlakovana z dobrimi nameni in naj začnejo svojim otrokom postavljati meje. Nikoli ni prepozno. Naučijo naj jih preprostega pravila, da so meje svobode vsakega človeka meje svobode drugega. Kar pomeni, da ima vsak pravico priti na proslavo, vendar naj se obnaša tako, da ne posega v mojo pravico na proslavi uživati in v pravico nastopajočih do tišine med občinstvom. Upam, da bodo starši in stari starši to moje razmišljanje razumeli dobronamerno, kot je bilo mišljeno, in zbrali toliko kulturne osveščenosti, da bo v prihodnje na prireditvah vsak poskrbel za svojega otroka oziroma vnuka, pa nam bo na proslavah vsem zelo prijetno.

POHOD KRPANOVİ POTİ BLOKE 26. 4. 2015

WWW.BLOKE.SI

SPONZORJI

Vsak dan molitev
naj odmeva
v srcih naših vsepovsod.
Dušam rajnih
naj prispeva,
da jih odreši večni Bog.

Zahvala

V 93. letu starosti je v Bogu tiho zaspala naša ljuba
mama, stara mama, prababica in sestra

ANGELA ZABUKOVEC
iz Globeli pri Sodražici.

Izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki ste pokojnico tako spoštljivo
pospremili na njeni zadnji poti, jo obiskovali v njeni starosti,
izrekli pisna in ustna sožalja, darovali za sv. maše, cvetje, sveče,
cerkev ali druge dobrodelne namene.

Zahvala tudi gospodu župniku Franciju Bizjaku za vso duhovno
oskrbo. Posebno se zahvaljujemo za vso zdravstveno oskrbo:
osebni zdravnici dr. Ireni Češarek, medicinski sestri Jani in še
prav posebno patronažni sestri Dominiki.

Zahvala vsem sosedom in vaščanom, ki ste nam stali ob strani,
vsem pogrebem, zvonarju in tudi vsem tistim, ki ste ji v življenju
kar koli dobrega storili in jo spoštovali.

Žaluojači vsi njeni domači

Zdaj ne trpiš več, draga mama.
Zdaj počivaš.
Kajne, sedaj te nič več ne boli.
A svet je mrzel, prazen, opustošen
za nas, odkar te več med nami ni.
(S. Makarovič)

Zahvala

V 66. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga
žena, mama, babica, tašča, sestra in teta

IVANKA GORNIK
(29. 4. 1949–10. 2. 2015)

iz Žimaric 77.

Ob prezgodnji in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem,
ki ste nam stali ob strani in nam pomagali v težkih dneh. Hvala
sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste se od
nje poslovili in jo pospremili na zadnji poti. Hvala za tolažilne
besede, darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala
osebju Zdravstvenega doma Ribnica, njeni osebni zdravnici
dr. Nataši Curl ter patronažni sestri Dominiki Arko za trud,
nesebično pomoč in zdravstveno oskrbo v času njene težke
bolezni. Zahvala tudi župniku g. Bizjaku za opravljen pogrebni
obred, pevcem, pogrebem in delavcem Komunale Ribnica.

Iskrena hvala vsem.

Žaluojači vsi njeni

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(S. Makarovič)

Zahvala

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame,
prababice, tašče, sestri in tete

FRANČIŠKE DEBEVEC
1933–2015

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom,
prijateljem in znancem, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z
nami in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše.
Zahvala dr. Matjažu Kolencu, patronažni sestri Dominiki Arko
in ostalemu osebju ZD Ribnica in Sodražica. Zahvaljujemo se
gospodu župniku Francu Bizjaku za opravljen poslovljeni obred,
pevcem in gasilcem iz Zapotoka ter Komunalnemu podjetju.

Žaluojači vsi njeni

NI TREBA, DA STE MOJSTER ZA VSE

Marsikaj lahko mi postorimo namesto vas:

- Košnjo trave, rezanje žive meje, žaganje vej.
- Asfaltiranje in manjša gradbena dela.
- Praznjenje greznice.

Pri nas lahko kupite tudi:

- plastični zabojnik za odpadke 120 in 240 l
- plastični kompostnik.

KOMUNALA RIBNICA

www.komunala-ribnica.si, T: 01 83 61 138, 031 758 717

Pomladno branje

Piše: Nežka Mohar Gačnik, bibliotekarka

Na februarski pravljčni urici so najmlajši prislunhli slovenski ljudski pravljici O Pustu in zakletem gradu. Izdelovali so beneške maske iz papirja. Marčevska pravljčna urica je minila v znamenju pravljice Rusica pregnala grdinico iz lisičje hišice. Mali nadobudneži so izdelovali grdinico v obliki papirnate lutke.

Znova smo pobrskali med knjižnimi policami in za naše zveste bralce izbrali naslednje zanimive knjižne novosti, s katerimi si boste lahko popestrili letošnjo pomlad!

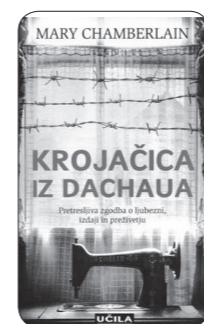

TESSA DARE
Romanca z vojvodo

Hči slavnega pisatelja, Isolde Ophelia Goodnight, je odraščala ob zgodbah o pogumnih vitezi in čednih mladenkah. Nikoli ni

podvomila o tem, da tudi njo nekoč v prihodnosti čaka prava romanca. Knjige pravljic so ji ponujale neskončne možnosti. Med odraščanjem jih je Izzy počasi izločala. Drugo za drugo. Grda račka, ki se spremeni v laboda? Ugrabi jo čedni cestni razbojnik? Očarljivi princ jo reši napornega garanja?

Zdaj je obupala nad romanco in ne hrepeni več po njej. Zadovoljila bi se že s streho nad glavo. Kakšne pravljice ostanejo obubožani šestindvajsetletnici, ki je še nihče ni poljubil?

MARY CHAMBERLAIN
Krojačica iz Dachaua

London, pomlad leta 1939. Osemnajstletna Ada Vaughan je čedna in častihlepna šivilja pri modistki na

Dover Streetu. Spretni in zagnani krojačici se nasmiha kariera v modnem svetu, če se bo le lahko osvobodila spon tubnega družinskega življenja v Lambethu.

Naključno srečanje s skrivnostnim Stanislausom von Liebdom jo izstrelji v svet blišča in romantike. Kljub vsem svarilom o preteči vojni na celini privoli v potovanje v Pariz, saj je to njena priložnost za nov začetek.

Vojna izbruhne in pričakovanje se sprevrže v obup. Ko vkorakajo nacisti, jo Stanislaus zapusti in Ada postane vojna ujetnica, ki lahko preživi le tako, da postane krojačica. Ta odločitev pa jo bo preganjala med vojno in imela pogubne posledice tudi po njej.

JULIA QUINN
Kot v rajju

Honorina Smythe-Smith je res slaba violinistka. Še vedno je užaljena, ker so jo kot otroka klicali podrepna muha. Nikakor ni zaljubljena

v bratovega najboljšega prijatelja. Marcus Holroyd je grof Chatteris, ki je na žalost nagnjen k zvinu gležnja. Nikakor ni zaljubljen v mlajšo sestro svojega najboljšega prijatelja. Honorina in Marcus skupaj pojedeta precej čokoladne torte in preživita nevarno vročico ter najslabši koncert na svetu. Brezupno se zaljubita. Le kaj se bo izcimilo iz vsega tega?

CHRIS CARTER
Zli um

Zaradi nenavadne nesreče na podeželju Wyominga šerifov oddelek aretira nekega moškega zaradi suma dvojnega umora.

Nadaljnje preiskave vodijo do grozljivega odkritja – serijskega morilca, ki že vsaj petindvajset let ugrablja, muči in pohablja žrtve po vseh Združenih državah Amerike. Osumljenec trdi, da je le lutka v velikem labirintu laži in prevar – pa mu lahko verjamejo?

Zadevo takoj predajo agentom FBI, ti pa so prisiljeni zaprositi za zunanjo pomoč. Roberta Hunterja, strokovnjaka za zločinsko vedenje in detektiva za posebne primere pri losangeleški policiji, prosijo, da z aretiranim moškim opravi več zaslisanj. Kmalu se začnejo razkrivati grozljive skrivnosti, ki jih nihče ni mogel predvideti, vključno s pravo identiteto morilca. A ta je tako izmuzljiv, da nihče, niti agenti FBI, niso imeli pojma, da obstaja ... vse do sedaj.

STEFFEN GUIDO FLEISCHHAUER, JÜRGEN GUTHMANN in ROLAND SPIEGELBERGER
Užitne rastline iz narave

Narava radodarno ponuja pestro izbiro užitnih rastlin z visoko vsebnostjo dragocenih sestavin in učinkovin, s katerimi lahko obogatimo svoj vsakdanji jedilnik. Ob robu poti, v gozdu in na travniku je miza bogato pogrnjena. Za sodobnega človeka je pravo doživetje, če se odpravi na prosto in košaro napolni z živili iz narave, ki jih ni mogoče nikjer kupiti, ki jih sam nabere, pripravi in uživa. Knjiga Užitne rastline iz narave bo pri tem koristna spremljevalka. V njej je zbranih 200 najpomembnejših in v srednji Evropi najbolj razširjenih užitnih rastlin iz narave, z vsemi podatki za določanje, nabiranje in uporabo v kuhinji.

Igre za majhne in velike otroke

Poslovite se od dolgčasa! V knjigi boste našli navodila za več kot 300 iger za vse starosti. Poleg

priljubljenih klasičnih iger vam knjiga ponuja tudi pravo bogastvo različnih tekmovalnih iger. Predstavljene so igre, ki se jih lahko igrate ob posebnih priložnostih, kot so velika noč, božič, poroka, rojstni dnevi otrok, ali pa preprosto takrat, ko se želite v družbi pokratkočasiti. Vsakdo, naj bo to ugankarski prvak, športni junak, mojster hitre misli ali pa umetnik z žogo, bo hitro našel najljubšo igro. Kdor si upa odigrati partijo, se tudi v življenju ne bo skrival pred izzivi. Zato naj velja: kdor hoče zmagati, mora znati tudi izgubljati.

S tem zaključujem tokratni pomladansko obarvani pregled nekaterih knjižnih novosti. Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico! Čim lepše in prijetneje preživite preostanek pomladnih dni! Radi in lepo se imejte ter na svidenje do prihodnjici!

Koncert Franca Miheliča

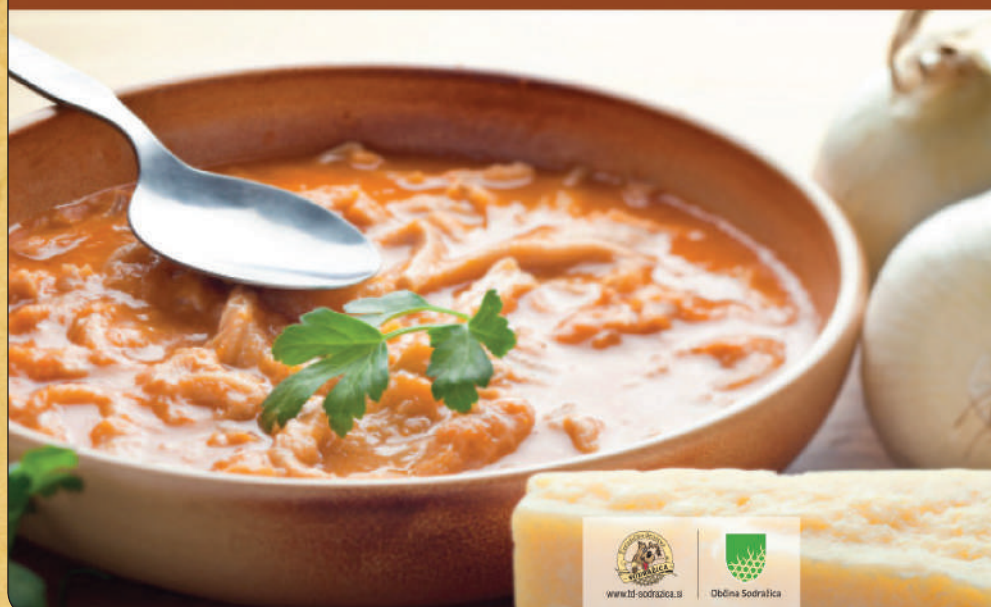
7. marec 2015, ŠD Sodražica; foto: Zdenka Lušin

VAMPIJADA

v Sodražici, **25. april 2015** s pričetkom ob 9. uri

TEKMOVANJE V KUHANJU VAMPOV

Dogajanje bo
popestril
nastop turške
folklorne
skupine.

Prijave za skupine
in več informacij dobite na:
www.td-sodrazica.si

www.td-sodrazica.si

Občina Sodražica